

พฤติกรรมกรออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
มิถุนายน 2555

พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
มิถุนายน 2555

ธมกร กาญจน์พันธ์. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรม

ส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:

รศ.ดร.อรรถิพย์ ราษฎร์นิยม

งานวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในการศึกษาครั้งนี้ การออกแบบประกอบด้วยรูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม โดยเก็บข้อมูลจำนวน 193 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะออมในรูปแบบของการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์มากที่สุด รองลงมาคือ การฝากธนาคารพาณิชย์ การซื้อหุ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ การลงทุนในสินทรัพย์ และการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ตามลำดับ ส่วนระดับการออม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะออม เดือนละน้อยกว่า 1,000 บาท รองลงมา คือ ออมเดือนละ 4,001 – 5,000 บาท และ 1,001 – 2,000 บาท ตามลำดับ สำหรับวัตถุประสงค์ในการออม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออม เพื่อเก็บไว้ใช้เมื่อยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน รองลงมา คือ เก็บไว้เพื่อยามชรา และเก็บไว้เพื่อเป็นทุนการศึกษา ตามลำดับ เมื่อทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi - Square Test) แล้ว พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการออม ได้แก่ เพศ และสถานภาพมีความสัมพันธ์กับระดับการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน อายุ ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน และจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ มีความสัมพันธ์กับระดับการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับระดับการออม ได้แก่ รายได้รวมต่อเดือน และรายจ่ายรวมต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออม, ระดับการออม

SAVING BEHAVIOR AND THE FACTORS AFFECTING SAVING OF OFFICERS IN
DEPARTMENT OF CULTURAL PROMOTION BANGKOK

ABSTRACT
BY
THAMAKORN KARNCHANDEE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economic Degree in Human Resource Economics

At Srinakarinwirot University

June 2012

Thamakorn Karnchandee. (2012). *Saving Behavior and Factors Affecting Saving of Officers in Department of Cultural Promotion, Bangkok*. Master's Project, M.Econ. (Human Development Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc.Prof.Dr. Aotip Ratniyom.

This research aims to study the saving behavior and the factors affecting the savings of officers who works in department of cultural promotion. The saving in this study consists of pattern, levels and purposes of saving. The study collects data from 193 samples and analyzes data by using frequency, percentage and Chi-square test.

The results of this study show that the most samples save in terms of purchasing in bonds. The next below are saving money in commercial bank, buying cooperative share and buying in government bond; respectively. For the saving levels, the most samples saving is less than 1,000 baht, followed by 4,001 to 5,000 baht, and 1,001 to 2,000 baht; respectively. For the purpose of saving, the most samples has purpose is reserves for illness. The next below are old-age expenditures and education fees. For the Chi-square test, the main finding shows that the social factors which relate with level of saving consist of gender and relationship status at the 0.05 level of significance. On the other hand, age, job position, work duration and number of wards has a relationship with the level of saving at the 0.01level of significance. The economic factors which relate with the level of saving consist of monthly income and monthly expenditure at the 0.01level of significance.

Keywords : Saving behavior, the level of savings.

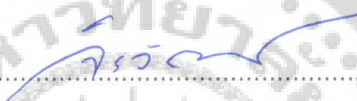
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม
วัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร ของ ฅมกร กาญจน์ทวีดี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

ประธานคณะกรรมการหลักสูตร

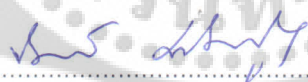
(อาจารย์ ดร.จิรวุฒน์ เจริญสถาพรกุล)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ประภาพร เพ็ญพูนกุล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร.อดุลย์ สุภานท์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณ์)

วันที่ 8 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อัททิพย์ ราษฎร์นิยม ประธานคณะกรรมการสอบและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ ประพาฬ เพ็ญฟูสกุล กรรมการสอบสารนิพนธ์ และอาจารย์ ดร.อดุลย์ ศุภนัท กรรมการสอบสารนิพนธ์ ท่านทั้งสามได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ปรับปรุงมาโดยตลอด และให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งตรวจทานแก้ไขข้อผิดพลาดของวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดที่ผ่านมา และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่หลักสูตรทุกท่านที่คอย ให้คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกแก่ข้าพเจ้า ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาของข้าพเจ้าที่เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคนที่มีส่วนช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ท้ายนี้ ข้าพเจ้าหวังว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่ทำการวิจัย และผู้ที่สนใจบ้างไม่มากนักน้อย ข้อดีของสารนิพนธ์ฉบับนี้ข้าพเจ้าขอมอบให้แก่ผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกท่าน หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ธมกร กาญจน์ทวี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของงานวิจัย.....	12
ความสำคัญของงานวิจัย.....	12
ขอบเขตการวิจัย.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออม.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคม.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจ.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการออม ระดับการออม และ วัตถุประสงค์ของการออม.....	45
การทดสอบสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	60
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	60
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	71
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก	81
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	88

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เงินออมในประเทศ.....	2
2 รายได้ค่าใช้จ่ายและหนี้สินข้าราชการ ปี 2551.....	4
3 รายงานกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด.....	7
4 สรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ.....	9
5 จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	11
6 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยทางสังคม.....	37
7 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ	42
8 แสดงร้อยละของข้อมูลสาเหตุของการเป็นหนี้	44
9 แสดงร้อยละของข้อมูลการออม	45
10 แสดงร้อยละของข้อมูลรูปแบบการออม	46
11 แสดงร้อยละของข้อมูลวัตถุประสงค์ในการออม.....	47
12 แสดงร้อยละของปัจจัยที่ทำให้ออมเงินเพิ่มขึ้น	48
13 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	49
14 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	50
15 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	51
16 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการออมของเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	52
17 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับตำแหน่งงานกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	53
18 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุงานกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	55
19 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะกับระดับการออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	56
20 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อเดือนกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือนกับระดับการออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	58
22 สรุปความสัมพันธ์ของระดับการออมกับตัวแปรอิสระ.....	59

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย พฤติกรรมการออมในด้าน รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์ออม.....	16
2 กรอบแนวคิดการวิจัย ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อระดับ การออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.....	17

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สืบเนื่องจากระบบเศรษฐกิจของโลก ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของไทย และปัจจุบันไทยยังประสบปัญหาการเมือง ส่งผลให้การบริโภค การลงทุน และการออมตามวิถีชีวิตของคนไทยในฐานะผู้บริโภคและผู้ผลิต ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเศรษฐกิจของโลกและปัญหาภายในประเทศ ซึ่งการจะพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) โดยเน้นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศด้านสังคม เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การพัฒนาที่ยั่งยืน การยกระดับคุณภาพชีวิต การสร้างวินัยการใช้จ่ายของครัวเรือน โดยทำให้ประชาชนมีรายได้ที่สูงขึ้น มีรายจ่ายที่น้อยลง และมีการกระจายรายได้ ส่งผลให้เกิดการออมที่สูง และการส่งเสริมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากในอนาคตจำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการดูแลสุขภาพและระบบสาธารณสุขดีขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการระดมทุนทั้งในประเทศและการกู้ยืมจากต่างประเทศ แต่การอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากเกินไป อาจส่งผลต่อเสถียรภาพทางการเงินได้ รัฐบาลจึงได้พยายามระดมทุนจากในประเทศ จึงจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดเสถียรภาพได้ในระยะยาว เนื่องจากทุนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจ

การออมจึงถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของเศรษฐกิจในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว สังคม และประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย โดยมีเป้าหมายเพื่อสะสมทุน สร้างความมั่นคงในชีวิต แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงิน และหลักประกันในอนาคต หากมีการเปลี่ยนแปลงรายได้ การเลิกจ้าง การโยกย้าย การถูกปลดจากงาน อีกทั้งยังเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต ถือว่าการออมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยปัจจุบันประชาชนมีทางเลือกในการออมมากขึ้น และรูปแบบการออมแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นเงินสด ทรัพย์สิน หรือสิ่งของมีค่าต่าง ๆ และปัจจุบันยังมีทางเลือกการออมช่องทางอื่นอีก เนื่องจากมีการแข่งขันทางธุรกิจ ประเภทธุรกิจการออม จึงทำให้ผลตอบแทนจากการออมไม่ว่าจะเป็นเงินปันผล ดอกเบี้ยสูงขึ้นกว่าการออมประเภทฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์

เนื่องจากการบริโภคและการออมเป็นพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่มีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือ การบริโภคเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในด้านอุปสงค์รวม โดยเฉพาะการใช้จ่ายในการบริโภคของภาคครัวเรือนมีความสำคัญอย่างยิ่งในแง่ของการกระตุ้นให้เกิดการผลิต การลงทุน การจ้างงาน และการสร้างรายได้ประชาชาติ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคและการออมของประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากครัวเรือนมีความสามารถในการจับจ่ายใช้

สอยมาก เช่น มีรายได้สูง ความต้องการสินค้าและบริการต่างๆจากภาคครัวเรือนที่เกิดขึ้นจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ภาคธุรกิจลงทุนผลิตสินค้าและบริการต่างๆมาตอบสนองความต้องการดังกล่าว และส่งผลให้ภาคธุรกิจมีความต้องการปัจจัยการผลิต เกิดการจ้างงาน มีกิจกรรมหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของค่าใช้จ่ายในการบริโภคของภาคครัวเรือนในแง่ของมูลค่ารวมของค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายจากภาคอื่นๆของระบบเศรษฐกิจแล้ว พบว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นรายการที่สำคัญที่สุด ส่วนการออมที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ถือว่ามีความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งที่มาของเงินทุนในตลาดเงิน ซึ่งเป็นแหล่งเงินกู้ให้กับรัฐบาลและภาคธุรกิจ นำไปจ่ายเพื่อการลงทุนอันมีผลต่อเนื่องไปถึงการจ้างงานและสร้างผลผลิตของระบบเศรษฐกิจ รวมถึงการทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นด้วยในระยะที่ผ่านมาถึงแม้การออมของประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่เงินออมภายในประเทศยังคงไม่เพียงพอ ทำให้ต้องพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศอยู่ แต่ถ้ามองระบบเศรษฐกิจได้มีการออมอย่างเพียงพอกับความต้องการในการลงทุน ก็ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเงินทุนหรือการลงทุนจากต่างประเทศรวมถึงการก่อหนี้ต่างประเทศทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

การลงทุนในภาคเศรษฐกิจการเงิน มีเงินทุนมาจาก 2 แหล่ง คือ แหล่งเงินทุนภายในประเทศ ประกอบด้วย การออมภาคครัวเรือน การออมภาคธุรกิจเอกชน การออมภาครัฐ การออมภาครัฐวิสาหกิจ และการออมภาคสถาบันการเงิน เป็นต้น การออมมีความสำคัญต่อกระบวนการสะสมทุนในการพัฒนา และกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ หากปริมาณการออมในประเทศมีเป็นจำนวนมากย่อมสามารถสร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและเกิดความคล่องตัวในภาคเศรษฐกิจ

ตาราง 1 เงินออมภายในประเทศ

หน่วย : พันล้านบาท							
เงินออมในประเทศราย	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550
ภาคเศรษฐกิจ							
ภาคครัวเรือน	274,737 (18.28%)	214,526 (13.71%)	249,996 (14.77%)	319,531 (17.24%)	344,517 (17.41%)	446,487 (19.11%)	661,124 (24.44%)
ภาคธุรกิจเอกชน	823,708 (54.82%)	859,304 (54.92%)	752,688 (44.49%)	591,384 (31.92%)	901,883 (45.58%)	1,038,017 (44.44%)	1,382,578 (51.12%)
ภาครัฐบาล	222,168 (14.78%)	293,969 (18.79%)	389,465 (23.02%)	409,509 (22.10%)	460,018 (23.25%)	564,741 (24.17%)	492,464 (18.21%)
ภาครัฐบาลกลาง	191,816 (12.76%)	247,766 (15.83%)	305,625 (18.06%)	311,706 (16.82%)	367,187 (18.56%)	463,740 (19.85%)	n/a

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วย : พันล้านบาท							
เงินออมในประเทศราย	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550
ภาคเศรษฐกิจ							
ภาครัฐบาลส่วนท้องถิ่น	30,352 (2.02%)	46,203 (2.95%)	83,840 (4.95%)	97,803 (5.27%)	92,831 (4.69%)	101,001 (4.32%)	n/a
ภาครัฐวิสาหกิจ	87,592 (5.82%)	134,549 (8.60%)	143,815 (8.50%)	184,911 (9.98%)	180,971 (9.14%)	200,551 (8.58%)	n/a
ภาคสถาบันการเงิน	94,328 (6.27%)	62,031 (3.96%)	155,782 (9.02%)	347,234 (18.74%)	90,915 (4.59%)	85,874 (3.67%)	168,068 (6.21%)
การออมรวม	1,502,533	1,564,379	1,691,746	1,852,569	1,978,304	2,335,670	2,704,234
สัดส่วนเงินออมรวมต่อ GDP	29.3	28.7	28.6	28.5	27.9	29.8	31.8
อัตราการขยายตัวของเงินออมรวม(ร้อยละ)	-2.9	4.1	8.1	9.5	6.8	18.1	15.2
ภาคสถาบันการเงิน	94,328 (6.27%)	62,031 (3.96%)	155,782 (9.02%)	347,234 (18.74%)	90,915 (4.59%)	85,874 (3.67%)	168,068 (6.21%)
การออมรวม	1,502,533	1,564,379	1,691,746	1,852,569	1,978,304	2,335,670	2,704,234

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จ.2552 (2009 EDIT)

หมายเหตุ: 1. เงินออมรวมค่าเสื่อมราคา และรายการ Gross Saving ก่อนรวมค่า Statistical Discrepancy (ค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติ)

2. n/a หมายถึง ทางหน่วยงานของ สศช. ไม่ได้ทำการแยกประเภทข้อมูลย่อย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 – 2550 ดังแสดงในตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าการออมของประเทศไทยรวมทุกภาคเศรษฐกิจการออมของทั้งประเทศมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี จะเห็นว่าการออมปี พ.ศ.2544 ของภาคครัวเรือน 274,737 ล้านบาท และมีปริมาณการออมลดลงในปี พ.ศ.2545 – 2546 เหลือ 214,526 ล้านบาท และ 249,996 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ.2547 – 2550 ระดับการออมมีการเพิ่มขึ้นเป็น 319,531 ล้านบาท 344,517 ล้านบาท 446,487 ล้านบาท และ 661,124 ล้านบาทตามลำดับ ตัวเลขเงินออมที่สูงขึ้นในภาคครัวเรือนแสดงให้เห็นว่าคนเห็นความสำคัญของการออมมากขึ้น ภาคครัวเรือนเป็นพื้นฐานสำคัญของระดับประเทศ และเงินออมเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญใน

การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ เงินออมมีความสำคัญมากต่อกระบวนการสะสมทุนในการพัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ

ปัจจัยหลักที่ทำให้คนออมมากหรืออมน้อยขึ้นอยู่กับรายได้เป็นสำคัญ ยิ่งมีรายได้มาก บุคคลนั้นก็สามารถแบ่งรายได้เป็นเงินออมได้มากขึ้น ข้าราชการเป็นอาชีพหนึ่งที่ได้รับรายได้ในรูปแบบเงินเดือน อาชีพข้าราชการมีรายได้ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นๆ ในภาคเอกชน ภายใต้ข้อจำกัดของรายได้ หากไม่มีการวางแผนการออมที่ดีจะก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น รายได้ไม่พอใช้ มีหนี้สิน ไม่ว่าด้านครอบครัวหรือสังคม ความตั้งใจและประสิทธิภาพในการทำงานจะลดลง ส่งผลในทางลบต่อหน่วยงาน การออมของข้าราชการพลเรือนเป็นปัจจัยประการสำคัญหนึ่งของการออมภาคครัวเรือนที่จะสนับสนุนการออมภายในประเทศให้เพิ่มสูงขึ้น และส่งผลให้ประเทศพึ่งพิงแหล่งเงินทุนภายนอกประเทศน้อยลง การออมของข้าราชการมีความสำคัญในด้านการครองชีพของครอบครัวให้มีมาตรฐานที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตาราง 2 รายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินข้าราชการ ปี 2551

ระดับตำแหน่ง	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน	หนี้สินเฉลี่ยต่อครอบครัวที่มีหนี้	ค่าใช้จ่ายต่อรายได้(%)
รวมทุกระดับ	41,139	32,411	749,771	84.0
ระดับ 1 - 2	15,688	16,036	277,040	77.7
ระดับ 3 - 5	29,701	26,123	614,109	85.8
ระดับ 6 - 8	48,059	36,307	847,003	83.6
ระดับ 9 - 11	120,145	74,515	1,462,525	48.2

ที่มา: ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตาราง 2 ครัวเรือนข้าราชการระดับ 1 - 11 ทั่วประเทศ ร้อยละ 84.00 มีหนี้สิน มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 749,771 บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้ โดยที่ข้าราชการระดับ 9 - 11 มีหนี้สินจำนวนเฉลี่ยสูงสุด 1,462,525 บาทต่อครอบครัว รองลงมาคือ ข้าราชการระดับ 6 - 8 จำนวนหนี้สินเฉลี่ย 847,003 บาทต่อครอบครัว ข้าราชการระดับ 3 - 5 มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 614,109 บาทต่อครอบครัว และระดับ 1 - 2 จำนวนหนี้สินเฉลี่ย 277,040 บาทต่อครอบครัว ในขณะที่เมื่อพิจารณาจำนวนหนี้สินครัวเรือน ข้าราชการ พบว่า เป็นหนี้สินเพื่อที่อยู่อาศัยมากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ

เพื่อใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคร้อยละ มีการลงทุนเป็นธุรกิจครอบครัว และหนี้สินเพื่อการศึกษาตามลำดับ

สำหรับครอบครัวข้าราชการมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 41,139 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าตอบแทนที่ได้รับเป็นประจำจากการทำงาน เช่น เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มพิเศษ เป็นต้น มีรายได้ที่ได้รับเป็นครั้งคราว เช่น ค่าเบี้ยประชุม ค่าล่วงเวลา โบนัส นอกจากนั้นยังมีรายได้จากการประกอบธุรกิจส่วนตัว จากการให้เช่าทรัพย์สิน และรายได้อื่นๆ เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล และเงินช่วยเหลือที่ได้รับจากบุคคลอื่น รัฐ เป็นต้น ตามลำดับ

ด้านค่าใช้จ่ายมีการใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 32,411 บาท ในจำนวนนั้นเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ เครื่องเรือน เครื่องใช้ คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์มือถือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายสมทบ เช่น เงินที่ส่งให้คู่สมรส หรือบุตร หรือผู้ที่อยู่ในความอุปการะที่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ฯลฯ ค่าที่อยู่อาศัย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิง การอ่าน และค่ายาเวชภัณฑ์ ค่ารักษาพยาบาล ตามลำดับ สำหรับค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าของใช้และบริการส่วนบุคคล ค่าภาษี ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าใช้จ่ายด้านสังคม ฯลฯ ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ค่าใช้จ่ายหนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ ปี พ.ศ. 2547 – 2551 ครอบครัวข้าราชการมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าใช้จ่าย ขณะที่พบว่า รายได้และค่าใช้จ่ายเพิ่มจาก 24,970 บาท เป็น 32,411 บาท ในขณะที่หนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ พบว่า เพิ่มขึ้นจาก 16.8 เท่า ในปีพ.ศ.2547 เป็น 18.2 เท่า ในปี 2551 จากผลการสำรวจครั้งนี้ จึงเสนอแนะรัฐบาลหาแนวทางช่วยเหลือข้าราชการ ไม่ว่าจะเป็นการปรับอัตราเงินเดือน การเพิ่มค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ เพื่อให้ข้าราชการสามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างเหมาะสมกับค่าครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเทศไทยต้องเร่งระดมเงินออมให้มากขึ้นทั้งจากภาคเอกชนและภาครัฐ ซึ่งเป็นการออมจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายที่ลดลงของภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ และการออมของภาครัฐเอง เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ดังนั้น แหล่งเงินออมจากข้าราชการ ลูกจ้างประจำในหน่วยงานราชการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของปริมาณเงินออมในระบบเศรษฐกิจด้วยเช่นกัน ซึ่งจะมีรายได้จากเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มพิเศษ ค่าเบี้ยประชุม ค่าล่วงเวลา โบนัส ดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนค่าใช้จ่ายและหนี้สินของครอบครัวเกิดจากค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค ค่าเดินทาง หนี้เพื่อที่อยู่อาศัย ค่าพาหนะ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา โดยมีการเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ พบว่า ปี 2549-2553 รายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัวข้าราชการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าใช้จ่าย ในปี 2549 จำนวน 36,276 บาท ในปี 2551 จำนวน 41,139 บาท และในปี 2553 จำนวน 43,650 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในปี 2549 จำนวน 30,223 บาท ในปี 2551 จำนวน 32,411 บาท และในปี 2553 จำนวน 32,386 บาท สำหรับ

หนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ พบว่า เพิ่มขึ้นจาก 18.1 เท่า ในปี 2549 เป็น 20.0 เท่าในปี 2553 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายได้กับค่าใช้จ่ายมีสัดส่วนไม่ต่างกันมาก ส่งผลให้การออมอยู่ในระดับต่ำ(สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ออนไลน์ :2555)

รูปแบบการออมของข้าราชการ มี 2 รูปแบบ คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) โดยการออมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นเป็นการออมแบบสมัครใจ แต่การออมกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการนั้นเป็นการออมแบบบังคับ เนื่องจากกฎหมายบังคับ ตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2540 ข้าราชการซึ่งเข้ารับราชการหรือโอนย้ายมาเป็นข้าราชการตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2540 จะต้องเป็นสมาชิกประเภทส่งเงินสมทบทุกคน โดยข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข.ต้องจ่ายเงินสมทบ ร้อยละ 3 ของเงินเดือน และรัฐบาลจะจ่ายให้อีกร้อยละ 3 เงินสมทบนี้จะต้องจ่ายทุกเดือนจนกว่าข้าราชการจะเกษียณ หรือลาออกจากราชการ หรือเสียชีวิต เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการออมเงินไว้ใช้หลังเกษียณอายุราชการ และพึ่งพิงรัฐบาลน้อยลง (คณะทำงานรวบรวมกฎหมายและระเบียบเพื่อพิมพ์จำหน่าย ประมวลกฎหมายและระเบียบการคลัง: 2540)

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นองค์กรที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเจ้าของและผู้ให้บริการในระบบสหกรณ์เป็นบุคคลเดียวกัน สมาชิกส่วนใหญ่เป็นระดับกลางที่มีรายได้ประจำ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ค่อนข้างเป็นระบบปิด แต่ปัจจุบันมีการผ่อนคลายโดยสหกรณ์หลายแห่งเปิดรับสมาชิกสมทบจากภายนอกเพื่อขยาย ปริมาณธุรกิจ ภาพรวมในรอบปี 2553 มีจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น 1,358 แห่ง จำนวนสมาชิกประมาณ 2.58 ล้านคน หาก เทียบกับจำนวนประชากรของประเทศ (ธ.ค. 53) ซึ่งมีจำนวน 67.4 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 3.83 ของประชากรทั้งประเทศ ปริมาณธุรกิจโดยรวมทั้งสิ้น 1.12 ล้านล้านบาท และมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 1.08 ล้านล้านบาท คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 10.77 ของสินทรัพย์รวมในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในปีเดียวกันที่มียอดสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 10.03 ล้านล้านบาท(http://203.154.183.18/ewt/cadweb_org/ewt_news.php?nid=10802&filename=index:ออนไลน์)

ตาราง 3 รายงานกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2554

รายการ	พ.ศ.2552	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554
1.จำนวนสมาชิก(คน)	3,923	3,919	3,900
2.จำนวนสมาชิกที่เป็นหนี้เงินกู้ (บาท)	2,586	2,509	2,506
3.ทุนเรือนหุ้น(บาท)	819,230,820.00	880,869,920.00	934,515,090.00
4.เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ (บาท)	292,651,042.22	310,579,771.65	277,104,172.37
5.รายได้(บาท)	73,504,464.90	78,724,818.32	84,945,915.43
6.ค่าใช้จ่าย(บาท)	14,475,341.50	14,285,022.40	15,879,340.73
7.เงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปี (บาท)	1,062,232,043.50	1,176,658,178.35	1,281,449,120.25
8.เงินฝากธนาคาร(บาท)	131,797,228.90	158,909,037.27	100,211,769.12
9.กำไรสุทธิ(บาท)	59,029,123.40	64,439,795.92	69,066,574.70
10.สินทรัพย์หมุนเวียน(บาท)	302,038,864.37	267,389,293.31	210,212,410.63
11.สินทรัพย์ทั้งสิ้น(บาท)	1,246,697,868.29	1,339,052,949.84	1,383,801,203.34
12.หนี้สินทั้งสิ้น(บาท)	292,774,009.28	312,233,705.91	292,504,689.63
13.ทุนสะสมตามข้อบังคับ (บาท)	11,919,835.01	11,862,535.07	11,623,876.48
14.ทุนสำรอง(บาท)	63,744,080.60	69,646,992.94	76,090,972.53
15.หนี้สินและทุนสหกรณ์ (บาท)	1,246,697,868.29	1,339,052,949.84	1,383,801,203.34

ที่มา: วาระการประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2554 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต (ออนไลน์)

จากตาราง 3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2553 สหกรณ์ออมทรัพย์มีสมาชิกทั้งสิ้น 3,919 คน มีรายได้ปี พ.ศ. 2553 จำนวนทั้งสิ้น 78,724,818.32 บาท ค่าใช้จ่ายจำนวนทั้งสิ้น 13,998,678.41 บาท มีกำไรสุทธิ 64,726,139.91 บาท เพิ่มจากปีก่อน 5,687,016.51 บาท หรือร้อยละ 9.65 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น 880,869,920.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 7.52 และปี พ.ศ. 2554 สหกรณ์มีสมาชิกเมื่อต้นปี 3,919 คน จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น 108 คน ลาออกจากสหกรณ์ 127 คน

สมาชิกคงเหลือวันสิ้นปี 3,900 คน ในวันสิ้นปีสหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น 934,515,090.00 บาท และในรอบปีสหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้น 84,945,915.43 บาท ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 15,879,340.73 บาท มีกำไรสุทธิ 69,066,574.70 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน (64,439,795.92 บาท) จำนวน 4,626,778.78 บาท หรือร้อยละ 7.18 และทุนเรือนหุ้นวันต้นปีมีจำนวน 880,869,920.00 บาท เพิ่มขึ้นระหว่างปี จำนวน 53,645,170.00 บาท (เพิ่มขึ้น 6.09%) คงเหลือวันสิ้นปี จำนวน 934,515,090.00 บาท

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นหน่วยงานราชการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม บำรุงรักษา วัฒนธรรมไทย โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา เผยแพร่ และส่งเสริมหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชน ที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงาน และแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2553 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2553) โดยมีข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ร่วมกันทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้เป็นไปวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งสามารถแบ่งตามลักษณะตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ จำแนกเป็นกลุ่มๆ โดยแต่ละกลุ่มจะมีจำนวนระดับแตกต่างกันตามค่างานและโครงสร้างการทำงาน มีบัญชีเงินเดือนพื้นฐานแยกแต่ละกลุ่ม (สำนักงาน ก.พ. www.ocsc.go.th:ออนไลน์)

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นองค์กรส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสม มีความภาคภูมิใจ และสืบทอดวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของตนเองและชุมชน สามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต และการพัฒนาที่ยั่งยืน กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเดิม คือ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2501 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ.2501 เป็นกองวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปี พ.ศ.2515 ได้มีการประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 ให้กองวัฒนธรรมโอนไปสังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2515 กระทรวงมหาดไทยของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัฒนธรรมไทยขึ้นคณะหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาจัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้า ปรับปรุง รักษา ส่งเสริมเผยแพร่ และปลูกฝังวัฒนธรรมของชาติให้แก่ประชาชนและเยาวชน แต่ยังไม่ทันได้ดำเนินการอย่างไรก็เปลี่ยนรัฐบาล จนรัฐบาลของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2522 จึงได้ถือกำเนิดสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2522 ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปี พ.ศ.2545 จึงได้โอนมาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และในปี พ.ศ.2553 ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมเป็น “กรมส่งเสริมวัฒนธรรม” (www.culture.go.th/thai/:ออนไลน์)

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด ได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ จากที่มีสมาชิกเพียง 656 คน เพิ่มขึ้นเป็น 12,413 คน จากทุนเรือนหุ้นประมาณ 83,000 บาทเศษ เพิ่มขึ้นเป็น 3,290 ล้านบาทเศษ ทุนดำเนินการประมาณ 6,000 ล้านบาทเศษ ซึ่งในระหว่างปี คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ได้ทำงานด้วยความตั้งใจ ซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงประโยชน์ที่สมาชิกสหกรณ์จะได้รับเป็นหลัก หาวิธีการที่จะบริการให้สมาชิกได้รับความพึงพอใจสูงสุด สมาชิกทุกคนควรภูมิใจที่สหกรณ์ของเราผ่านการประเมินจากกรมส่งเสริมสหกรณ์รับรองว่าเป็นสหกรณ์ที่กำกับดูแลองค์กรที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยคะแนนร้อยละ 99.58 ซึ่งอยู่ในระดับดีเลิศ และยังได้รับการรับรองว่าได้รับการจัดอันดับมาตรฐานสหกรณ์ระดับดีเลิศด้วย (ชินภัทร ภูมิรัตน. 2554)

กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานราชการใหม่ที่เพิ่งประกาศจัดตั้งขึ้น โดยมีข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่ จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมทั้งสิ้น 373 คน รายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินเดือน เป็นอาชีพที่มีรายได้น้อย บางครั้งไม่เพียงพอค่าใช้จ่าย ค่าครองชีพสูงขึ้น มีการระงับเสียเลี้ยงดูบุตร ด้านการศึกษา ความเป็นอยู่ เมื่อรายได้ไม่สัมพันธ์กับรายจ่าย การใช้จ่ายเงินในแต่ละครั้งจึงไม่เพียงพอ จึงเกิดการกู้ยืมเงินทั้งในระบบและนอกระบบ ส่งผลให้เกิดปัญหานี้สืบตามมา เนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการใหม่ ผู้ศึกษาเห็นความสำคัญของการออมของข้าราชการ เมื่อข้าราชการมีพฤติการณ์ออมที่ดี สามารถเป็นหลักประกันที่ดีต่อความมั่นคงของตนเองและครอบครัวในอนาคต กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานราชการที่ขึ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด

ตาราง 4 สรุปผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด

พ.ศ. 2550 – 2554

รายการ	พ.ศ.2550	พ.ศ.2551	พ.ศ.2552	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554
1.จำนวนสมาชิก (คน)	11,175	11,386	11,862	12,117	12,413
2.ทุนเรือนหุ้น(บาท)	2,402,564,770.00	2,600,597,570.00	2,815,377,960.00	3,038,667,860.00	3,294,798,130.00
3.เงินสำรอง(บาท)	202,451,159.82	219,445,772.10	237,299,252.33	257,525,779.37	279,465,903.06
4.เงินรับฝาก(บาท)	1,503,251,922.25	1,724,631,605.21	2,346,271,451.23	2,694,128,492.30	2,300,470,552.94
5.เงินให้กู้แก่สมาชิก ระหว่างปี(บาท)	2,875,251,922.25	2,994,112,011.41	2,918,148,419.75	2,684,260,616.25	2,913,635,066.00
6.รายได้(บาท)	240,351,745.02	254,672,036.71	278,927,355.68	301,581,631.29	325,123,649.05
7.ค่าใช้จ่าย(บาท)	70,774,807.02	76,137,234.44	76,662,085.26	82,180,394.44	92,064,850.44
8.กำไรสุทธิ(บาท)	169,576,938.00	178,534,802.27	202,265,270.42	219,401,236.85	233,058,798.61

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	พ.ศ.2550	พ.ศ.2551	พ.ศ.2552	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554
9.สินทรัพย์หมุนเวียน (บาท)	1,745,408,942.00	1,604,980,416.06	2,035,548,123.10	2,721,012,456.16	1,941,273,657.57
10.สินทรัพย์ทั้งสิ้น (บาท)	4,309,118,996.37	4,754,808,152.27	5,631,692,250.03	6,413,176,694.71	6,132,828,014.54
11.หนี้สินทั้งสิ้น (บาท)	1,515,677,834.97	1,737,904,457.37	2,358,226,548.63	2,878,938,456.07	2,305,077,655.12
12.ทุนสะสมตาม ข้อบังคับ(บาท)	18,848,293.58	18,325,550.53	18,523,218.65	18,643,362.42	20,427,527.75
13.หนี้สินและทุน สหกรณ์(บาท)	4,309,118,996.37	4,754,808,152.27	5,631,692,250.03	6,413,176,694.71	6,132,828,014.54

ที่มา: รายงานกิจการประจำปี 2554 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ
จำกัด

จากตาราง 4 ในรอบปี 2554 ได้ดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิ 233,058,798.61 บาท เพิ่มขึ้นจาก ปี 2553 เป็นเงิน 13,657,561.76 บาท ซึ่งมติที่ประชุมใหญ่ประมาณการกำไรประจำปี 2554 เป็นจำนวนเงิน 201,602,600.00 บาท แต่สหกรณ์สามารถทำกำไรสุทธิได้เกินประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นผลจากคณะกรรมการและฝ่ายจัดการมีการบริหารงานในเชิงรุกมากขึ้น ประชาสัมพันธ์เข้าถึงสมาชิกมากยิ่งขึ้น ทั้งในรูปแบบการประชาสัมพันธ์ในใบเสร็จรับเงิน แผ่นพับ Web Site ของสหกรณ์ หน่วยตัวแทน และจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และเชิญชวนสมาชิกให้นำเงินฝากกับสหกรณ์ จึงทำให้มียอดเงินฝากมีจำนวน 2,300,470,552.94 บาท และได้มีส่วนเกินสภาพคล่องหลังจากให้สมาชิกกู้ยืมแล้ว ไปหาผลประโยชน์ตามคำแนะนำของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทำให้สามารถจ่ายเงินปันผลได้ในอัตราร้อยละ 5.25 เงินเฉลี่ยคืนอัตราร้อยละ 13.00 ทั้งยังสามารถจัดสรรเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิกเป็นทุนในรูปแบบต่างๆ ในรอบปีที่ผ่านมากคณะกรรมการดำเนินการได้ช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรม ประสบอัคคีภัย ประสบอุทกภัย บริจาคเพื่อการกุศลกับหน่วยงานต่างๆ ให้สวัสดิการแก่สมาชิกอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และสมาชิกที่ภักดีต่อองค์กร ตลอดจนการให้ทุนการศึกษาแก่นุตรสมาชิก อีกทั้งยังจัดให้มีโครงการใหม่และต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นประโยชน์กับสมาชิกอีกหลายโครงการ(รายงานกิจการประจำปี 2554 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด)

ตาราง 5 จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ระดับตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)
ข้าราชการ	
ชำนาญการพิเศษ	32
ชำนาญการ	113
ปฏิบัติการ	72
ชำนาญงาน	54
ปฏิบัติงาน	18
ลูกจ้างประจำ	36
ลูกจ้างชั่วคราว	48
รวม	373

ที่มา: บัญชีข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ณ วันที่ 25 ม.ค.55

กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานราชการที่ขึ้นกับสภกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กระทรวงศึกษาธิการ จำกัด การศึกษาเรื่องการออมของข้าราชการกรมส่งเสริมวัฒนธรรม น่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการนำไปใช้รณรงค์และส่งเสริมการออมให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วย อีกทั้งไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายได้และการจัดสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นและสามารถมีเงินออมอย่างเหมาะสมต่อการสร้างหลักประกันความมั่นคงในระยะยาวของตนเองและครอบครัว

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการออมมีความสำคัญและเกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งต่อตนเอง เพื่อเป็นเงินหลักประกันในอนาคตให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และประโยชน์ต่อประเทศ เนื่องจากเงินออมมีส่วนช่วยสนับสนุนการลงทุน การผลิตของประเทศ การจ้างงาน รายได้เพิ่มขึ้น เกิดการออมและการลงทุนมากขึ้น เศรษฐกิจขยายตัว ซึ่งทำให้เกิดระบบกลไกทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ และเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการออมที่เหมาะสมในกลุ่มข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และเป็นกรณีศึกษาสำหรับหน่วยงานราชการอื่นๆ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม ได้แก่ รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม มีประโยชน์ดังนี้

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการออม รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
2. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการออมที่เหมาะสม ให้แก่เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารในการบริหารเงินเดือน สวัสดิการ และวางแผนนโยบายส่งเสริมการออม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2555 รวมจำนวนทั้งสิ้น 373 คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน 289 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 36 คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 48 คน (บัญชีข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ณ วันที่ 25 ม.ค.55)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Quota Sampling) โดยแบ่งเป็นกลุ่มข้าราชการ จำแนกประชากรตามระดับตำแหน่งงานของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประกอบด้วย ข้าราชการพิเศษ ข้าราชการ ปฏิบัติการ ข้าราชการงาน ปฏิบัติงาน กลุ่มลูกจ้างประจำ และกลุ่มลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 193 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (Yamane, 1973:658)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

1.1 รูปแบบการออม

- 1.1.1 ฝากธนาคารพาณิชย์
- 1.1.2 ฝากเงินและซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์
- 1.1.3 ซื้อพันธบัตรรัฐบาล
- 1.1.4 ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
- 1.1.5 ลงทุนในสินทรัพย์
- 1.1.6 ให้คนอื่นกู้ยืมเงิน
- 1.1.7 กรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์
- 1.1.8 รูปแบบอื่นๆ

1.2 ระดับการออม

จำนวนเงินออมต่อเดือน

1.3 วัตถุประสงค์การออม

- 1.3.1 ได้รับดอกเบี้ย
- 1.3.2 เก็บไว้เจ็บป่วยยามฉุกเฉิน
- 1.3.3 เก็บไว้ยามชรา
- 1.3.4 เก็บไว้เป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพอื่นๆ
- 1.3.5 เก็บไว้เพื่อการศึกษา
- 1.3.6 เก็บไว้เพื่อซื้อทรัพย์สินอื่นๆ
- 1.3.7 เก็บไว้เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน
- 1.3.8 อื่นๆ

2. ปัจจัยที่มีผลกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 สถานภาพ

- 1.1.4 ระดับการศึกษา
- 1.1.5 ระดับตำแหน่งงาน
- 1.1.6 อายุงาน
- 1.1.7 จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ
- 1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม
 - 1.2.1 รายได้รวมต่อเดือน
 - 1.2.2 รายจ่ายรวมต่อเดือน
- 2. ตัวแปรตาม คือ ระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น
 - 2.1 รูปแบบการออม
 - 2.2 ระดับการออม
 - 2.3 วัตถุประสงค์ของการออม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **พฤติกรรมการออม** หมายถึง การสะสมทรัพย์ในรูปแบบของตัวเงินจากเงินเดือน หรือค่าจ้าง และรายได้อื่นที่มีหลังหักค่าใช้จ่าย (รายจ่ายและหนี้สินในแต่ละเดือน)
2. **รูปแบบการออม** หมายถึง รูปแบบลักษณะการออมของเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมในลักษณะต่าง ๆ
 - 2.1 การออมในรูปเงินสด กล่าวคือ เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ การเล่นแชร์
 - 2.2 การออมในรูปหลักทรัพย์ เช่น ที่ดิน พันธบัตร ทองคำ เครื่องประดับ รถยนต์ หุ่นใน ตลาดหลักทรัพย์ หรือการซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนต่าง ๆ กรมธรรม์การประกันชีวิต
 - 2.3 การออมในรูปแบบเงินสวัสดิการ เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เงินกองทุนบำเหน็จบำนาญลูกจ้างประจำ (กบจ.) ฅาปนกิจสหกรณ์ออมทรัพย์ สมาชิกการ ฅาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษา (ช.พ.ค.)
3. **ระดับการออม** หมายถึง ปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายและหนี้สิน)
4. **วัตถุประสงค์การออม** หมายถึง การออมเงินสำหรับไว้ในอนาคต เกิดจากความต้องการความมั่นคงในอนาคต เพื่อแก้ไขปัญหาทางการเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายยามเจ็บป่วย ชรา เพื่อท่องเที่ยว เพื่อลงทุน หรือฝากเงินเพื่อเงินปันผลหรือดอกเบี้ย

5. **รายได้รวมต่อเดือน** หมายถึง รายได้รวมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประกอบด้วย เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินพิเศษ ค่าเบี้ยประชุม ค่าล่วงเวลา โบนัส ดอกเบี้ย เงินปันผล รวมถึงรายได้อื่นๆ ที่ได้รับในแต่ละเดือน

6. **รายจ่ายรวมต่อเดือน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ค่าที่อยู่อาศัย ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าพาหนะ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจในแต่ละเดือน

7. **แหล่งกักเงิน** หมายถึง แหล่งที่เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กักเงินจาก สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงศึกษาธิการ เงินกู้จากฌาปนกิจสหกรณ์ออมทรัพย์ เงินกู้จากธนาคารหรือสถาบันการเงิน ฯลฯ รวมทั้งแหล่งเงินกู้แบบอื่นที่ไม่ได้ทำสัญญาตามกฎหมาย

8. **ปริมาณการออม** หมายถึง จำนวนเงินออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน

9. **ระดับตำแหน่งงาน** หมายถึง กลุ่ม ระดับ ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ที่ได้รับบรรจุ แต่งตั้ง รับราชการ หรือปฏิบัติงานอยู่ในปีงบประมาณ 2555

10. **อายุงาน** หมายถึง จำนวนอายุการรับราชการ อายุการปฏิบัติงาน นับตั้งแต่เริ่มรับราชการ หรือเข้าทำงาน ณ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จนถึงปัจจุบัน

11. **ปัจจัยทางสังคม** หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน ผู้อยู่ในความอุปการะ

12. **ปัจจัยทางเศรษฐกิจ** หมายถึง รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และหนี้สินต่อเดือน

13. **เจ้าหน้าที่** หมายถึง บุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ

14. **ข้าราชการ** หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมวัฒนธรรม บรรจุเป็นข้าราชการ โดยสามารถประเภทตามลำดับขั้นได้ดังนี้ คือ ข้าราชการพิเศษ ข้าราชการ ปฏิบัติการ ข้าราชการ ปฏิบัติงาน

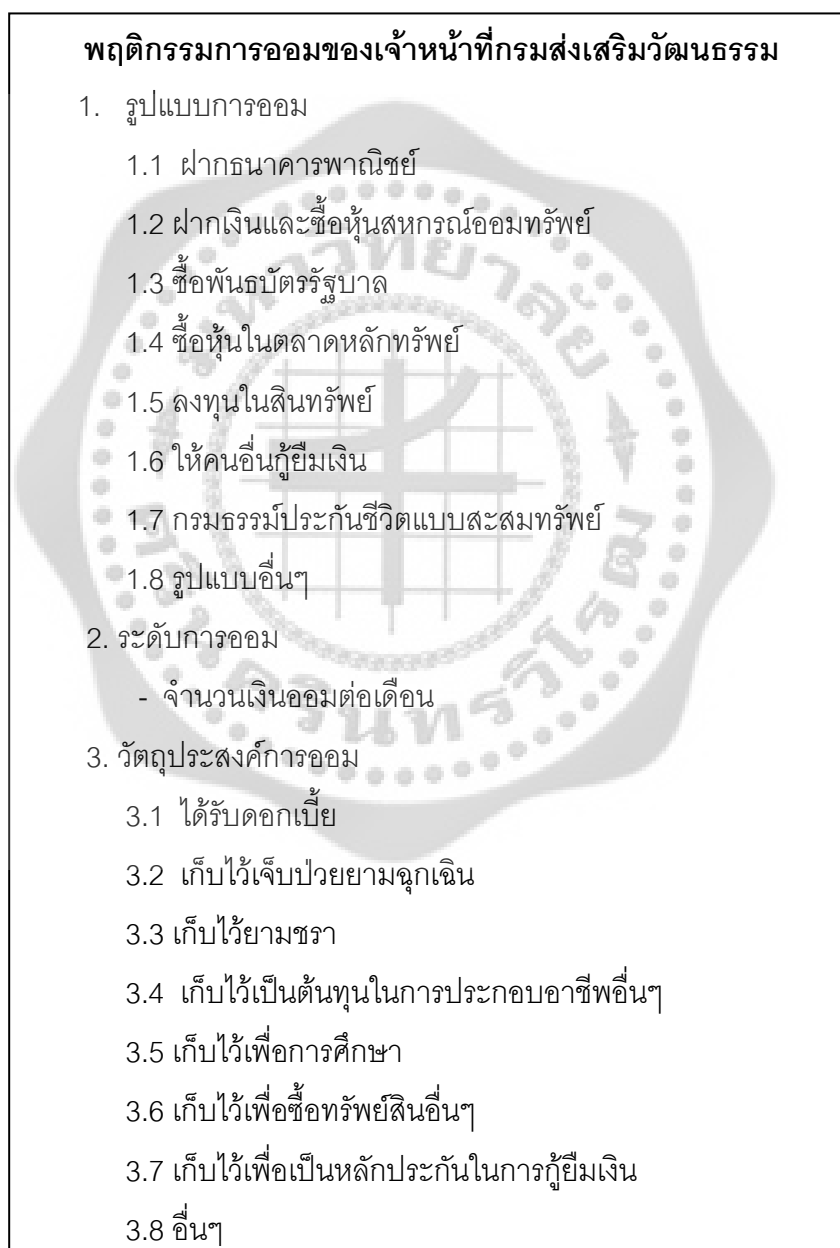
15. **ลูกจ้างประจำ** บุคลากรที่ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมวัฒนธรรม บรรจุเป็นลูกจ้างประจำ ได้แก่ กลุ่มงานสนับสนุน ประกอบด้วย ตำแหน่งพนักงานขับรถ พนักงานพิมพ์ พนักงานธุรการ กลุ่มงานบริการพื้นฐาน ประกอบด้วย ตำแหน่งพนักงานบริการเอกสารทั่วไป พนักงานเก็บเอกสาร ผู้ดูแลหมวดสถานที่ พนักงานรับรอง พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานจำหน่ายบัตร และกลุ่มงานช่าง ประกอบด้วย ตำแหน่งผู้ช่วยช่างทั่วไป ช่างไม้

16. **ลูกจ้างชั่วคราว** บุคลากรที่ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมวัฒนธรรม บรรจุเป็นลูกจ้างชั่วคราว ได้แก่ ตำแหน่งนักวิชาการวัฒนธรรม นักวิชาการช่างศิลป์ นิติกร เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

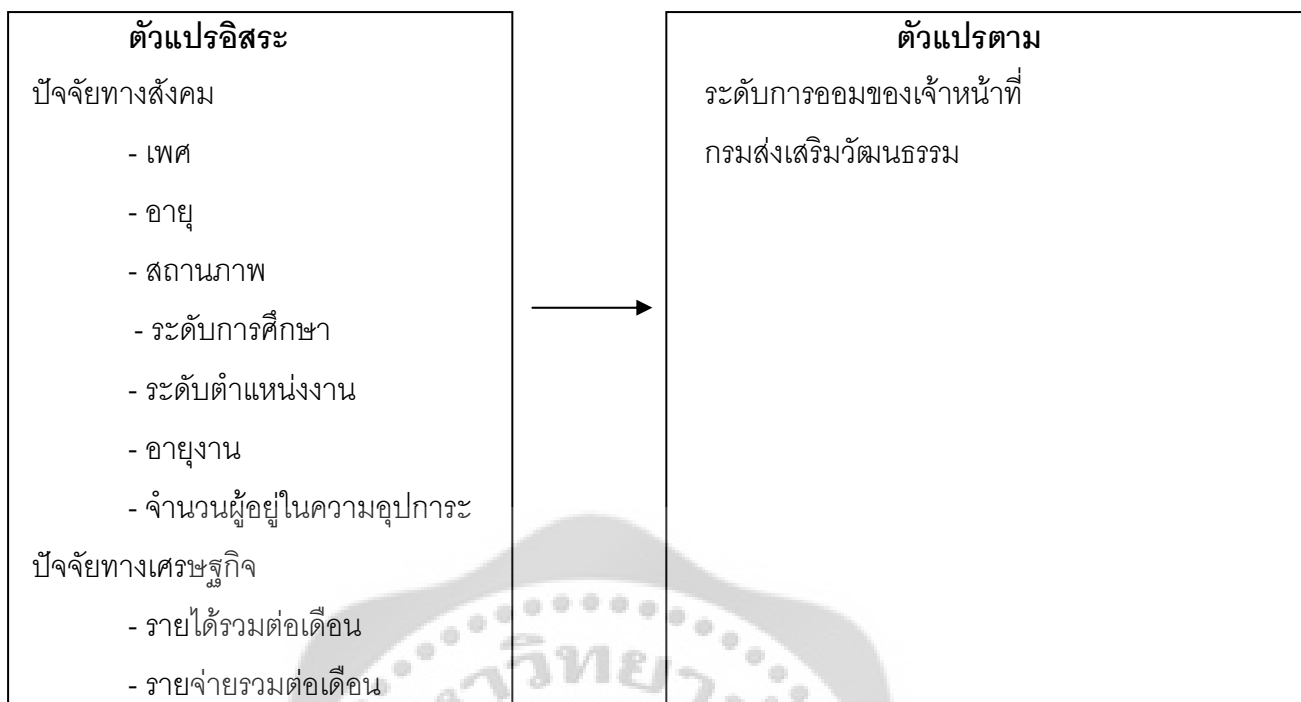
นักประชาสัมพันธ์ วุฒิปวส. ประกอบด้วย ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานวัฒนธรรม นายช่างศิลป์ นายช่างไฟฟ้า และวุฒิปวช./ม.6 ประกอบด้วย ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ช่างไม้

17. **ผู้อยู่ในความอุปการะ** หมายถึง จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีการอุปโภคบริโภค ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย พฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

สมมุติฐานในการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ มีความสัมพันธ์กับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รวมต่อเดือน รายจ่ายรวมต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการออม การลงทุน และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจล้วนแต่เป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการออมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ไม่สามารถมองข้ามความสำคัญไปได้ เนื่องจากการออมเป็นแหล่งได้มาซึ่งเงินลงทุนอันจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม นอกจากนั้นยังช่วยสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และผลกระทบจากความผันผวนจากวิกฤตการณ์ตลาดเงินของโลก (ธนรัชฎา ทิศแจ่ม 2549: 3)

การใช้จ่ายที่เหมาะสมของบุคคลนั้นควรมีสัดส่วน เท่ากับ 3 ใน 4 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนที่เหลือซึ่งเท่ากับ 1 ใน 4 ของรายได้ควรจัดสรรไว้เป็นเงินเก็บออม หรือเทียบเท่าเป็นส่วนร้อยละ 25 ของรายได้เสมอ หากทุกคนในประเทศปฏิบัติตามกฎนี้ เราจะพบว่าอัตราการออมต่อรายได้ประชาชาติ (saving to GDP ratio หรือ saving rate) ของประเทศไทยควรจะเท่ากับ 0.25 การออมของภาคเอกชนมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาวเพราะเป็นที่ยอมรับกันในทางทฤษฎีว่าการออมของภาคเอกชน คือตัวจักรสำคัญที่จะช่วยให้ระดับรายได้ต่อหัวของประชากรในระยะยาว และมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจมีอัตราการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนอีกด้วย ดังนั้นการรณรงค์สร้างวินัยในการออมให้กับภาคครัวเรือนด้วยเกณฑ์การออม 1 ใน 4 ของ รายได้ จะเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการยุติภาวะถดถอยในการออมภาคครัวเรือน (วิมุต วานิชเจริญธรรม. 2549: 1)

การที่สภาวะการออมภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการขาดดุลเงินออม โดยเฉพาะการออมภาคครัวเรือนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุด ดังนั้นถ้าอัตราการออมของประเทศสูง นอกจากจะทำให้มีเงินออมมากแล้ว ในขณะเดียวกันก็เป็นการลดการอุปโภคบริโภค การจัดสรรทรัพยากรจึงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การเร่งระดมเงินออมภายในประเทศจึง

เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (กรณีการ ัฒนภาพร 2545: 9) แม้การออมจะเป็นสิ่งที่ดีแต่ต้องคู่ไปกับการลงทุนที่ ได้ดอกผล อกเงยขึ้นและจะต้องนำดอกผล นั้นไปลงทุนต่อ (Reinvest) ทำให้การออมเกิดประโยชน์สูง ซึ่งการลงทุนจะต้องคำนึงถึง อัตราเงินเฟ้อที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อเพื่อรักษามูลค่าที่แท้จริงของเงินไม่ให้ลดต่ำลง และสิ่งที่อยู่ควบคู่กับการลงทุนก็คือความเสี่ยงไม่มีการลงทุนใดที่ไม่มี ความเสี่ยงแต่จะมากหรือน้อยขึ้นกับประเภทของการลงทุน แต่อย่างน้อยควรมีมูลค่าเพิ่มขึ้นตามกาลเวลา และให้อัตราผลตอบแทน (วิชญ์ บุญมาร์ตน. 2549: 1)

1.1 ความหมายของการออม

คำว่า การออม นั้น ได้มีผู้ให้คำนิยามของการออมไว้หลายหลาย ดังต่อไปนี้

เฮลเลอร์ (Heller: 1953: 14 อ้างอิงจาก สุชาติดา กิระกุล, อมรา ศรีพยัคฆ์, ปรีชา พลอยदनัย: 2526: 26) ให้ความหมายของการออมไว้ว่า การออมของครัวเรือนในทางเศรษฐศาสตร์ คือ รายได้ที่ยังไม่ได้จ่ายไปเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือหมายถึง ส่วนต่างระหว่างรายได้ (current income) กับรายจ่าย (current express)

สุภาวดี เจริญทรัพย์ (2529: 7) ให้ความหมายของการออมไว้ว่า เงินออมเป็นส่วนของเงินรายได้ที่เหลือหักด้วยค่าใช้จ่าย หรือเงินออม = รายได้ – ค่าใช้จ่าย นั่นเอง

สุจิตรา บัวโน (2527: 7) ให้ความหมายการออมไว้ว่า จำนวนรายได้ที่ยังไม่ได้ใช้ไปในการซื้อสินค้าและบริการที่อุปโภคบริโภคในระยะเวลาหนึ่ง หรือหมายถึง ส่วนแตกต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค

วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาหะ, วลัยภรณ์ อัดตะนันท์ (2530: 33) ให้ความหมายการออมว่า เป็นรายได้ส่วนที่สามารถใช้จ่ายได้จริง แต่ไม่ได้จ่ายออกไปเพื่อการอุปโภคบริโภค

ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการออม ได้ดังนี้ รายได้ที่ยังไม่ได้ใช้สำหรับจ่ายค่าใช้จ่ายๆ เป็นส่วนต่างระหว่างรายได้ และรายจ่าย

1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

จากการศึกษามีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออม ดังนี้

1.2.1 การออมกับกระแสรายได้และรายจ่าย

การออมทรัพย์ของครัวเรือน จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริงและการบริโภคของครัวเรือนเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุผลที่ว่าหลังจากที่ครัวเรือนได้รับรายได้หลังจากหักภาษี ซึ่งก็คือรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ครัวเรือนจะจัดสรรรายได้ส่วนนี้ไปใช้เพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือจะเก็บออมไว้เป็นเงินสะสม ดังนั้นเราสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ค่าใช้จ่าย และปริมาณการออมได้ ดังนี้

$$Y = C + S$$

โดยที่ Y คือ รายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง

C คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

S คือ ปริมาณการออม

1.2.2 ตัววัดค่าพฤติกรรมการออม

ตัววัดค่าพฤติกรรมการออมที่นิยมใช้กัน คือ ค่าโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (APS : average propensity to save) แสดงถึง เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ครว์เรือนจะทำการเก็บออมไว้เท่าไร ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการจัดสรรรายได้ไปในการออมของครว์เรือน และค่าโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (MPS : marginal propensity to save) แสดงถึง เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ปริมาณการออมจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร ทำให้ทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อพฤติกรรมการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยที่ APS และ MPS สามารถหาได้โดย

$$APS = \frac{S}{Y}$$

$$MPS = \frac{\Delta S}{\Delta Y}$$

1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความโน้มเอียงในการบริโภคกับการออม

ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ มักจะกล่าวถึงการออมและการบริโภคควบคู่กันไปเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากต่างก็เป็นส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากรายได้ของครว์เรือนที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ถ้าปริมาณการออมรวมกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค มีค่าเท่ากับรายได้ที่ครว์เรือน สามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริงพอดีตามสมการ (1) เมื่อทำการย้ายข้างสมการจะได้ว่า

$$C + S = Y$$

$$\frac{C}{Y} + \frac{S}{Y} = \frac{Y}{Y}$$

จะได้ $APC + APS = 1$

และถ้ารายได้เปลี่ยนแปลงไป (ΔY) ส่งผลให้การบริโภคและการออมเปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

$$\frac{dC}{dY} + \frac{dS}{dY} = \frac{dY}{dY}$$

จะได้ $MPC + MPS = 1$

นั่นคือ ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (MPC: marginal propensity to consume) รวมกับความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (MPS: marginal propensity to save) จะมีค่าเท่ากับ 1

1.2.4 การออมกับทฤษฎีการบริโภค

จากที่กล่าวไปแล้วว่าการบริโภคและการออมเป็นของคู่กัน ดังนั้น การออมจึงมีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการบริโภคอย่างใกล้ชิด

1.2.4.1 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์ (Absolute income hypothesis of consumption) ตามแนวคิดของ John Maynard Keynes จากสมการการบริโภค คือ

$$\text{จาก } C = a + bY ; a > 0 ; 0 < b < 1$$

$$\text{และ } Y = C + S$$

แทนค่าในสมการแล้วย้ายข้างสมการจะได้ว่า

$$S = -a + (1 - b)Y$$

$$APS = \frac{S_t}{Y_t} = \frac{-a}{Y_t} + (1 - b)$$

นั่นคือ การออม (S) ขึ้นอยู่กับรายได้ที่หักภาษีแล้ว มีค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (MPS: marginal propensity to save) เท่ากับ $(1 - b)$ และค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (APS: average propensity to save) เท่ากับ $\frac{-a}{Y_t} + (1 - b)$ ซึ่งเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออมจะเพิ่มขึ้น โดยที่ค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออมจะน้อยกว่าค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม

1.2.4.2. ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ (relative income hypothesis of consumption) ตามแนวคิดของ James S. Duesenberry เชื่อว่าครัวเรือนที่มีระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและระดับรายได้อยู่ในระดับหนึ่งแล้ว เขาจะไม่ลดระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคให้ต่ำกว่าเดิม เมื่อระดับรายได้ในปัจจุบันเปรียบเทียบกับรายได้ที่เคยได้รับสูงสุด (previous peak income) แล้ง ตามแนวความคิดนี้จะได้สมการค่า APC จึงสูงขึ้น สามารถเขียนในรูปสมการได้ คือ

$$APC = c - \frac{dY}{Y_p}$$

$$C/Y = c - \frac{dY}{Y_p}$$

โดยที่ C คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

c คือ ค่า APC ในขณะที่ย $\frac{Y}{Y_p}$ เท่ากับ 0

d คือ ค่า coefficient ซึ่งแสดงถึงความของเส้นแสดงความสัมพันธ์ ระหว่าง

APC และ $\frac{Y}{Y_p}$

Y คือ ระดับรายได้ในงวดปัจจุบัน

Yp คือ ระดับรายได้สูงสุดที่ครัวเรือนเคยได้รับในงวดเวลาก่อน

ซึ่งในอันที่จริงแล้วสมการข้างต้นเป็นสมการที่ตัดทอนให้เหลือแนวคิดเฉพาะในด้านการบริโภคเท่านั้น ซึ่งเดิมทีเดียวแนวคิดของ James S. Duesenberry เริ่มจากด้านการออมเป็นหลัก อย่างไรก็ตามเราสามารถกำหนดแนวคิดให้ย้อนกลับไปที่ด้านของการออมได้ ดังนี้

$$\text{จาก } \frac{C}{Y} + \frac{S}{Y} = 1$$

$$\frac{C}{Y} = 1 - \frac{S}{Y}$$

แทนในสมการจะได้ว่า

$$1 - \frac{S}{Y} = c - \frac{dY}{Y_p}$$

$$\frac{S}{Y} = (1 - c) + \frac{dY}{Y_p}$$

$$\frac{S}{Y} = e + \frac{dY}{Y_p}$$

โดยที่ e คือ ค่า APS ในขณะที่ $\frac{dY}{Y_p}$ เท่ากับ 0 ซึ่งเท่ากับ $1 - c$ เป็นสมการเริ่มต้นของทฤษฎีการบริโภคตามแนวคิดนี้ กล่าวคือ อัตราส่วนของปริมาณการออมต่อรายได้ของครัวเรือนจะขึ้นอยู่กับระดับรายได้ในงวดปัจจุบันเมื่อเทียบกับระดับรายได้สูงสุดที่ครัวเรือนเคยได้รับในงวดเวลาก่อน และจากสมการนี้เราจะได้สมการการออม คือ

$$S = eY + \frac{dY^2}{Y_p}$$

1.2.4.3 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวร (permanent income theory of consumption) ตามแนวคิดของ Friedman เชื่อว่าครัวเรือนจะมีพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้เพื่อการบริโภคโดยอิงกับรายได้ในระยะยาวที่คาดว่าจะได้รับพร้อมทั้งได้กำหนดรายได้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (permanent income) และรายได้ชั่วคราว (transitory income) ซึ่งตามทฤษฎีนี้ปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนจะขึ้นอยู่กับรายได้ถาวร โดยครัวเรือนจะไม่ทำการบริโภคในส่วนของรายได้ชั่วคราว ดังนั้นจากการที่การออมเป็นเงินส่วนเหลือที่ไม่ได้ทำการบริโภคแล้ว จึงสามารถเกิดได้ทั้งจากส่วนของรายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราว สามารถเขียนสมการการออมได้ ดังนี้

$$S = f + gY^T + hY^P$$

โดยที่

f คือ ปริมาณการออม ในขณะที่ยังไม่มีรายได้

g คือ สัดส่วนของรายได้ชั่วคราวซึ่งมีผลต่อการออม

h คือ สัดส่วนของรายได้ถาวรซึ่งมีผลต่อการออม

Y^T, Y^P คือ รายได้ชั่วคราวและรายได้ถาวร ตามลำดับ

1.2.4.4. ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต (life-cycle theory of consumption) ตามแนวคิดของ Franco Modigliani, Albert Ando และ Richard Brumberg เชื่อว่าปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่ง จะขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัย ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

หากพิจารณาการกระจายรายได้และปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในทฤษฎีวัฏจักรชีวิตที่ควรจะเป็นของบุคคลหนึ่งๆจะเห็นว่าในช่วงชีวิตของบุคคลขณะมีอายุน้อย จะมีรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง ส่วนปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคลก็จะสูงขึ้นตามลำดับอายุขัย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในช่วงต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นบุคคลจึงต้องประพฤติดนเป็นผู้ก่อหนี้ ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงเริ่มจะมีรายได้เหลือใช้จ่ายจนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้และเก็บสะสมไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต เงินสะสมส่วนนี้ก็คือส่วนของเงินออมนั่นเอง

1.3 รูปแบบการออม

บุคคลแต่ละบุคคลมีรูปแบบการออมที่แตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งรูปแบบการออมได้ดังนี้

1.3.1 รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน คือ การออมเงินในสถาบันการเงินที่จัดตั้งตามรูปแบบของสถาบันทางการเงินกำหนดตามกฎหมาย ทั้งสังกัดภาครัฐและเอกชน มีดังนี้ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ธนาคารออมสิน กองทุนรวม สหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทประกันชีวิต

1.3.2 รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน

จากการศึกษาการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินสรุปได้ดังนี้

1.3.2.1 การเก็บเงินสดไว้กับตัวหรือการบริหารเงินสด หมายถึง การจัดการกับเงินสด เงินสดเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องมากที่สุดในสินทรัพย์ทั้งหมดของบุคคล โดยบุคคลมีความจำเป็นต้องถือเงินสดไว้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (Undertake transaction) เพื่อสำรองไว้ในยามฉุกเฉิน (Emergency reserves) เช่น เมื่อเกิดเจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ หรือแม้แต่ตกงานทำให้ขาดรายได้ บุคคลจำเป็นต้องถือเงินสดสำรองไว้ และเพื่อสะสมมูลค่า (Store of value) คือ การที่บุคคลต้องการเก็บเงินสดไว้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง เช่น ซื้อรถยนต์ เก็บเงินไว้ศึกษาต่อ เก็บเงินไว้จ่ายเบี้ยประกันภัยรถยนต์ บุคคลจะทำการสะสมเงินเพื่อให้ได้เงินก้อนใหญ่ขึ้นมา (ศิริสุข อินละคร. 2548: 31-32)

1.3.2.2 การนำเงินไปลงทุนในรูปแบบการลงทุนที่มีความเสี่ยงระดับปานกลางที่สำคัญ ได้แก่ การลงทุนซื้อทองคำ การลงทุนในที่ดินซึ่งอาจรวมถึงการลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ตึกแถว คอนโดมิเนียม และบ้านจัดสรร ตลอดจนการลงทุนในสังหาริมทรัพย์ เช่น เพชร พลอย และของมีค่าอื่นใดด้วย (สุพพตา ปิยะเกศิน. 2546: 321)

1.3.2.3 การลงทุนด้วยวิธีการปล่อยเงินกู้ การปล่อยเงินกู้มีแก่ประชาชนโดยตรง เป็นการลงทุนวิธีหนึ่งที่ให้ผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูงมาก รูปแบบการปล่อยเงินกู้มีด้วยกันหลายรูปแบบ เช่น การปล่อยเงินกู้โดยมีการทำหนังสือสัญญาเงินกู้ตามแบบฟอร์มมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ทั่วไป การปล่อยเงินกู้ในรูปของการขายฝาก การจำนอง การปล่อยเงินกู้โดยไม่มีหนังสือสัญญาที่ทำไว้ต่อกัน เป็นต้น (สุพพตา ปิยะเกศิน. 2546: 328)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พริษฐ์ บุญรักษ์ (2547) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออม คือ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ย โดยปัจจัยสถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางเดียวกัน ส่วนใหญ่รูปแบบการออมเป็นแบบเงินฝากออมทรัพย์ มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย หรือยามชรา ซึ่งเป็นการออมเพื่อให้จ่ายในอนาคต ส่วนผู้มีรายได้น้อยไม่มีการออมทรัพย์กับสถาบันการเงิน จะเก็บเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

รัตนา ยินดี (2549) ได้ทำการศึกษา การออมของข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร การศึกษาการออมของข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า ภาพการณ์การออมของข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานครสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการถือเงิน (demand for money) โดยข้าราชการในกรุงเทพมหานคร ถือเงินไว้ใช้จ่ายประจำวันในลักษณะค่าใช้จ่ายต่างๆ ถือเงินเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน โดยเก็บสะสมไว้ในลักษณะสะสมค่าเบี้ยประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ การสะสมกองทุนข้าราชการบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และการสะสมเงินออมประเภทต่างๆ และการถือเงินไว้เก็บกักไว้ โดยการสะสมในลักษณะของค่าหุ้นหรือหลักทรัพย์ หรือซื้อพันธบัตร หรือการซื้อของมีค่า สำหรับการสร้างความมั่นคงในส่วนของที่อยู่อาศัยมีการออมในลักษณะการผ่อนชำระบ้านและที่ดิน การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยการทดสอบค่าไคสแควร์(chi – square)

วิโรจน์ พุกนันทน์ (2549) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์การเจริญเติบโตและพฤติกรรมการออมของพนักงานที่มีต่อกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในส่วนการเจริญเติบโต และผลการดำเนินงานของกองทุนฯ พบว่า ทั้งจำนวนสมาชิกและสถานะกองทุน มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน โดยตั้งแต่ พ.ศ.2540 – 2549 จำนวนสมาชิกและสถานะกองทุนฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจำนวนสมาชิก ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2549 มีจำนวน 20,800 คน ในส่วนของสถานะกองทุนฯ มีมูลค่ารวมกันทั้งสิ้น 17,440 ล้านบาท สำหรับการบริหารการลงทุนของผู้จัดการกองทุนฯ พบว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่มีอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำปีเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ และมีการปรับปรุงโครงสร้างการลงทุนตามกลุ่มความเสี่ยงต่ำ กลาง สูงจากเดิมในพ.ศ. 2546 – 2547 มีสัดส่วนในการลงทุนตามกลุ่มเป็นร้อยละ 15:50:35 ต่อมาใน พ.ศ. 2548 โครงสร้างกองทุนฯได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยลดการลงทุนในกลุ่มที่ 2 ความเสี่ยงกลาง แล้วหันมาลงทุนในกลุ่มความเสี่ยงต่ำมากยิ่งขึ้น ซึ่งพบว่า ได้เปลี่ยนสัดส่วนการลงทุนเป็นร้อยละ 45:35:20 แต่เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2549 ได้แบ่งกลุ่มตามระดับความเสี่ยงของการลงทุนอย่างละเอียดมากขึ้น โดยมีโครงสร้างการลงทุนเป็น 5 กลุ่ม เรียงลำดับจากกลุ่มความเสี่ยงต่ำไปกลุ่มความเสี่ยงสูง ดังนี้ กลุ่มที่1 เงินฝาก

ธนาคารและตัวสัญญา ใช้เงินบริษัทเงินทุนร้อยละ 15.43 กลุ่มที่ 2 ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ตัวเงินคลัง ตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน ตราสารหนี้รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งตราสารหนี้ไม่ด้อยสิทธิธนาคาร และตราสารหนี้นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ร้อยละ 26.78 กลุ่มที่ 3 ตราสารหนี้บริษัท จำกัด ตราสารหนี้ที่ธนาคารเป็นผู้ออก และหน่วยลงทุน ร้อยละ 32.72 (จากเดิมอยู่กลุ่มความเสี่ยงกลาง) กลุ่มที่ 4 หุ้นสามัญ/warrants ร้อยละ 23.47 (จากเดิมอยู่ที่กลุ่มความเสี่ยงสูง) กลุ่มที่ 5 กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (FIF) ร้อยละ 0.53 (จากเดิมอยู่กลุ่มความเสี่ยงสูง) ด้านพฤติกรรมกรรมการออมผลการวิจัยพบว่า การออมพนักงานขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ เป็นหลัก โดยปัจจัยที่มีผลในการเลือกอัตราร้อยละเงินที่จ่ายสะสมเข้ากองทุนฯ ได้แก่ รายได้สุทธิ นอกจากนั้นเป็นปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุการทำงาน ตำแหน่งงาน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีวงจรชีวิต(Life Cycle) ที่ว่า เมื่อคนเริ่มทำงานใหม่ย่อมมีความสามารถในการออมน้อย จวบจนเมื่อระยะเวลาการทำงานมากขึ้น ความสามารถในการออมก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ยังมี อัตราเงินเดือน เป็นปัจจัยสำคัญ เนื่องจากเมื่อเงินเดือนสูงขึ้น จะทำให้มีรายได้หลังหักภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จึงมีเงินเหลือเพื่อที่จะเก็บออมมากขึ้นตามไปด้วย

นรุตม์ พนมมาศ, (2550) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดการออมของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ในจังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายร้อยละ 95 และเพศหญิงร้อยละ 5 แต่ละช่วงอายุมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีชั้นยศเป็นทหารชั้นประทวน การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี สถานภาพสมรสแล้ว มีบุตรและบุคคลที่อยู่ในอุปการะ และอาศัยอยู่ในที่พักของสวัสดิการทหาร รายได้รวมของครอบครัวประมาณ 10,000 – 30,000 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างเลือกซื้อทรัพย์สินที่เป็นยานพาหนะทั้งรถจักรยานยนต์และรถยนต์เป็นลำดับต้นๆ รายจ่ายส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างนอกเหนือจากการบริโภค จะใช้สำหรับเงินกู้และการศึกษาบุตร ด้านการออมนั้น กลุ่มตัวอย่างออมเงินในสัดส่วนค่อนข้างต่ำ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออม เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วย/จำเป็น/ชรา รองลงมา คือ เพื่อการศึกษา การออมส่วนใหญ่เกิดจากความต้องการของตนเอง ส่วนรูปแบบการออมนั้นพบว่า การฝากเงินกับธนาคาร มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับการฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ และมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้น การฝากเงินหรือการซื้อพันธบัตรรัฐบาลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จะมีจำนวนเท่าเดิมหรือสูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการออมมีผลดีต่อชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต ปัจจัยสำคัญที่กำหนดการออมของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ในจังหวัดลพบุรี ได้แก่ รายได้ต่อเดือน ปริมาณทรัพย์สินและอัตราดอกเบี้ย โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

วิมลรัตน์ สุวรรณชัยยง (2550) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการบริโภคและการออมของบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลกลาง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ครัวเรือนของบุคลากรมี

รายได้เฉลี่ย 26,495.21 บาทต่อเดือน โดยมีแหล่งที่มาของรายได้จากรายได้ของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 67.57 จากคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 27.99 และจากรายได้สมทบ คิดเป็นร้อยละ 4.44 ในส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ครอบครัวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 24,825.66 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่ครัวเรือนของบุคลากรมีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 60.48 และค่าใช้จ่ายที่มีใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 39.52 โดยมีค่าอาหารและเครื่องดื่มเป็นค่าใช้จ่ายหลักของค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 32.11 และค่าผ่อนชำระบ้าน/ที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายหลักของค่าใช้จ่ายที่มีใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 23.36 ในภาพรวมสัดส่วนร้อยละค่าใช้จ่ายต่อรายได้ คิดเป็น 93.70 แต่เมื่อจำแนกตามระดับชั้นรายได้ครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท มีค่าใช้จ่ายส่วนเกิน ซึ่งอาจทำให้เกิดภาวะการณเป็นหนี้ได้ ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้ตั้งแต่ 25,000 บาทขึ้นไป มีรายได้ส่วนเกิน มีเงินเหลือพอที่จะทำการออมเงิน ด้านการออมครัวเรือนมีการออมเฉลี่ย 3,143.50 บาทต่อเดือน สัดส่วนร้อยละการออมต่อรายได้ คิดเป็นร้อยละ 11.86 ครัวเรือนมีรูปแบบการออมโดยการฝากธนาคารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.27 มีวัตถุประสงค์หลักในการออม คือ เก็บไว้ใช้ในยามชรา และปัจจัยที่ทำให้ครัวเรือนออมเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้น ครัวเรือนที่มีสัดส่วนการออมต่อรายได้มากที่สุด คือ ครัวเรือนที่มีรายได้ 25,000 – 34,999 บาทต่อเดือน โดยมีสัดส่วนการออมต่อรายได้ คิดเป็นร้อยละ 13.28 ส่วนครัวเรือนที่มีสัดส่วนการออมต่อรายได้น้อยที่สุด คือ ครัวเรือนที่มีรายได้ 35,000 – 44,999 บาทต่อเดือน โดยมีสัดส่วนการออมต่อรายได้คิดเป็นร้อยละ 9.58 ครัวเรือนของบุคลากรมีมูลค่าหนี้สินเฉลี่ย 474,871.10 บาทต่อครัวเรือน โดยกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด ส่วนสาเหตุหลักของเป็นหนี้ คือ ค่าใช้จ่ายเรื่องที่อยู่อาศัย และเนื่องจากการศึกษาในครั้งนี ข้อมูลที่ได้ไม่สามารถนำไปทดสอบได้ จึงสรุปผลการศึกษามาตั้งเป็นสมมติฐาน ดังนี้ อายุ สถานภาพ ระดับตำแหน่ง มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนการบริโภคและสัดส่วนการออม

ศิริอรุณ อนันตวิรุฬห์ (2550) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อการเตรียมเกษียณอายุของลูกจ้างสถานประกอบการเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 54.00 มีอายุระหว่าง 40 – 45 ปี ร้อยละ 59.25 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และร้อยละ 40.75 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 60.25 มีสถานภาพสมรสแล้ว เงินเดือนหรือค่าจ้างของกลุ่มตัวอย่างมี 2 แบบ คือ การออมแบบบังคับกับกองทุนประกันสังคม และการออมแบบสมัครใจ การออมแบบสมัครใจร้อยละ 46.25 เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และร้อยละ 58.50 มีการออมแบบสมัครใจในรูปแบบอื่น โดยมีการออมกับสถาบันการเงินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.00 กลุ่มตัวอย่างมีความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออมค่อนข้างต่ำ คิดเป็นร้อยละ 12.10 และมีความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออมเฉลี่ยเท่ากับ 0.15 ผู้ที่มีการออมแบบสมัครใจมีวัตถุประสงค์ในการออม 3 อันดับแรก คือ ออมเพื่อไว้ใช้หลังเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 84.55 รองลงมาเพื่อไว้ใช้ยามเจ็บป่วย คิดเป็น

ร้อยละ 73.82 และอันดับสุดท้ายยอมเพื่อเป็นหลักประกันให้ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 45.49 สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินออม ได้แก่ อายุผู้ตอบแบบสอบถาม เงินเดือนหรือค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา โบนัส และรายได้อื่นๆ โดยปัจจัยเกือบทุกตัวส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินออมในทางบวก ยกเว้นอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งผลกระทบในทางลบ ในด้านความพอเพียงของรายได้หลังเกษียณอายุ ได้วิเคราะห์รายได้ที่พอเพียงในการดำรงชีวิตหลังเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 50 ของรายได้เดือนสุดท้าย ซึ่งมีเพียงร้อยละ 9.50 เท่านั้นที่มีรายได้พอเพียงใช้จ่ายหลังเกษียณอายุจนถึงอายุ 80 ปี และล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่มีการออมแบบสมัครใจ

จากนี้ เรื่องธรรมศักดิ์ (2551) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉินของครัวเรือนไทยภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้ ผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนไทยโดยรวม ครัวเรือนรายได้สูง ครัวเรือนรายได้ปานกลาง ไม่มีพฤติกรรมการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน แต่พบการออมประเภทดังกล่าวในครัวเรือนรายได้ต่ำบางลักษณะเท่านั้น ได้แก่ ครัวเรือนรายได้ต่ำวัยทำงาน ครัวเรือนรายได้ต่ำที่หัวหน้าครอบครัวไม่มีรายได้ประจำ และครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่ไม่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ขณะที่การวัดการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่า ครัวเรือนรายได้ต่ำที่มีการศึกษาต่ำหรือครัวเรือนรายได้ต่ำที่มีการศึกษาสูงมีการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ดังนั้น กลุ่มครัวเรือนดังกล่าวจึงควรเป็นเป้าหมายที่ภาครัฐจะออกนโยบายในการลดความไม่แน่นอนทางด้านรายได้ เพื่อสร้างมั่นคงให้แก่ผู้บริโภค นอกจากนี้การใช้นโยบายในการควบคุมหรือส่งเสริมปัจจัยทางด้านระดับความไม่แน่นอนที่ครัวเรือนเผชิญ ก็ทำให้ภาครัฐสามารถรักษาระดับการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการออมภาคเอกชนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้

เรขา ธนนาทนะชน (2551) ได้ทำการศึกษาแบบการบริโภคและการออมของข้าราชการครู ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า กลุ่มอายุข้าราชการ 1 – 20 ปี มีอายุเฉลี่ย 45 ปี อายุเวลาราชการเฉลี่ย 13 ปี พบว่า มีค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ย 418,266 บาทต่อปี นอกจากรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคยังมีค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 42.33 ของรายได้ส่วนใหญ่เป็นค่าดอกเบี้ยและดอกเบี้ยแชร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.43 ของรายได้ จากการประมาณสมการการบริโภค พบว่า รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน และหนี้สินทั้งหมดของครัวเรือน มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนจำนวนผู้พึ่งพิงมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ข้าราชการกลุ่มนี้มีการออมเฉลี่ย 59,448 บาท ส่วนเป็นการออมรูปแบบเบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิต และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่างๆมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.82 ของการออมทั้งหมด จากการประมาณสมการการออม พบว่าหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน มีอิทธิพลต่อการออมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กลุ่มอายุเวลาราชการ 21 – 30 ปี มีอายุเฉลี่ย 49 ปี อายุราชการเฉลี่ย 27 ปี พบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ย 585,586 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับ

การบริโภค ถึงร้อยละ 46.45 ของรายได้ ส่วนใหญ่เป็นค่าสมาชิกกลุ่มอาชีพ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ครู มากที่สุด ร้อยละ 8.35 ของรายได้ จากการประมาณสมการการบริโภค พบว่า รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน จำนวนผู้พึ่งพิง และหนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือน มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ในกลุ่มนี้มีการออมเฉลี่ย 87,130 บาท ส่วนใหญ่เป็นการออมรูปแบบเบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิต และกองทุนเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่างๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.95 ของการออมทั้งหมด จากการประมาณสมการการออม พบว่า รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน มีอิทธิพลต่อการออมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กลุ่มอายุเวลาราชการ 31 ปีขึ้นไป มีอายุเฉลี่ย 50 ปี อายุเวลาราชการเฉลี่ย 33 ปี พบว่า มีค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ย 532,476 บาท ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 37.63 ของรายได้ ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆมากที่สุด ร้อยละ 6.79 ของรายได้ จากการประมาณสมการการบริโภค พบว่า หนี้สินทั้งสิ้นของครัวเรือนเพียงปัจจัยเดียว มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้านการออมในกลุ่มนี้มีการออมเฉลี่ย 75,319 บาท เป็นรูปแบบการออมอื่นๆ เช่น ค่าหุ้นสมาชิกสหกรณ์ เงินค่าสมาชิกฌาปนกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.34 ของการออมทั้งหมด ต่างจากกลุ่มอายุเวลาราชการอื่น จากการประมาณสมการการออม พบว่า ไม่มีปัจจัยใดมีอิทธิพลทางสถิติต่อการออมในกลุ่มอายุเวลาราชการนี้

ศิริวรรณ หนูกลิ่น (2551) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการส่วนภูมิภาคจะออมเงินกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.21 ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่นจะออมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.08 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคมากที่สุด คือ การออมเพื่อความมั่นคง $X = 4.32$ ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่นคือการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และเจ็บป่วย $X = 4.16$ ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคในการออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นมากที่สุด ซึ่งข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร $X = 3.06$ และส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีปัญหาที่ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ $X = 3.00$ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมและปัญหาอุปสรรคในการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กันตพจน์ เศรษฐราษฎร์มี, พ.อ. (2552) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมของข้าราชการในกองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ พื้นที่สนามเป้า กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ข้าราชการมีพฤติกรรมการออมด้านปริมาณการออมต่อเดือน อยู่ระหว่าง 2,000 – 5,000 บาท ด้าน

รูปแบบการออม พบว่าส่วนใหญ่มีการออมทางการเงินเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ระยะเวลารับราชการ รายได้ และเหตุผลในการตัดสินใจออม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านปริมาณการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนผู้พึ่งพิง ส่วนพฤติกรรมการออมด้านรูปแบบการออมไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล แต่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการตัดสินใจออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ฐานียา กัมพลาวลี (2552) ได้ทำการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมระหว่างพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการ ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างของอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มพนักงานสถาบันการเงินและกลุ่มข้าราชการจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งสาเหตุของการไม่ออมเงินที่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเหมือนกัน ได้แก่ การมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย การมีหนี้สิน การมีคณเฑาะฐในอุปการะ และผลตอบแทนน้อย ส่วนความคิดเห็นด้านสาเหตุการไม่ลงทุนทางการเงินที่เหมือนกัน ได้แก่ การมีหนี้สิน การไม่มีความรู้ด้านการลงทุน ไม่เชื่อมั่นในสถานะเศรษฐกิจและการเมือง ด้านการจัดสรรเงินออมในแต่ละเดือนส่วนใหญ่ทั้ง 2 กลุ่ม จะมีการกำหนดเงินออมไว้แน่นอนในแต่ละเดือน ส่วนการจัดสรรการลงทุนทางการเงิน พนักงานสถาบันการเงินไม่มีการกำหนดไว้แน่นอน แต่กลุ่มข้าราชการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือน ระดับและปริมาณการออมเงินในแต่ละเดือนกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 15.62 % คิดเป็นจำนวนเงินออมโดยเฉลี่ย 5,669.58 บาทต่อเดือน ส่วนของข้าราชการจะอยู่ที่ร้อยละ 11.42 % คิดเป็นจำนวนเงินออมโดยเฉลี่ย 3,972.78 บาท ในด้านการลงทุนทางการเงินในแต่ละเดือนกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ร้อยละ 13.73% คิดเป็นจำนวนเงินออมโดยเฉลี่ย 6,745.05 บาทต่อเดือน ส่วนของข้าราชการจะอยู่ที่ร้อยละ 8.27% คิดเป็นจำนวนเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 3,817.25 บาท ด้านระยะเวลาในการเก็บออมและการลงทุนทางการเงิน พนักงานสถาบันการเงินส่วนใหญ่จะเก็บออมและลงทุนทางการเงินมาแล้วเป็นระยะเวลา 2-5 ปี แต่ข้าราชการส่วนใหญ่จะเก็บออมและลงทุนทางการเงินมาแล้วเป็นระยะเวลา 5-10 ปี ด้านแนวโน้มการออมในอนาคตของพนักงานสถาบันการเงินจะออมเป็นปริมาณที่เพิ่มขึ้นและจะหันไปลงทุนทางการเงิน ทั้ง 2 กลุ่มให้ความสำคัญกับผลตอบแทนที่สูงในระยะยาว โดยภาพรวมกลุ่มข้าราชการส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่ากลุ่มสถาบันการเงิน จึงทำให้มีรายจ่ายที่มีปริมาณน้อยตามไปด้วย อีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่กลัวความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มพนักงานสถาบันการเงิน ส่งผลถึงพฤติกรรมทางด้านการออมทรัพย์เช่นเดียวกัน แต่เมื่อมาดูกลุ่มที่เน้นการลงทุนจะเป็นปริมาณที่มากกว่ากลุ่มข้าราชการ โดยกลุ่มข้าราชการจะเน้นการออมไปในรูปแบบการฝากออมทรัพย์เช่นเดียวกับพนักงานสถาบันการเงิน ส่วนด้านการลงทุนทางการเงิน ข้าราชการจะเน้นการลงทุนทางการเงินไปที่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) ส่วนพนักงานสถาบันการเงินจะเน้นการลงทุนในรูปแบบของการประกันชีวิตและลงทุนในกองทุนรวม

มนชกร เขียวสี (2552) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการกรมสรรพากร กรณีศึกษาข้าราชการสังกัดสำนักงานใหญ่ กรมสรรพากร กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา 1.รูปแบบการออมเงินของข้าราชการกรมสรรพากรส่วนใหญ่จะมีการออมเงินในรูปแบบของการซื้อหุ้นในสหกรณ์ออมทรัพย์ และมีการออมเงินในระยะสั้นๆในรูปแบบเงินฝากออมทรัพย์ 2.ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการกรมสรรพากร ได้แก่ อายุ รายได้ประจำคู่สมรส การออมในรูปแบบของมีค่า การออมในรูปแบบของหุ้นสหกรณ์ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการออม และระดับชี้ สถานภาพการทำงานของคู่สมรส และค่าเล่าเรียนบุตร มีความสัมพันธ์ตรงกันข้ามกับการออม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แบบจำลองที่ทำการวิเคราะห์สามารถอธิบายความถูกต้องได้ร้อยละ 89.0 และ 3.ปัญหาและอุปสรรคในการออม เกิดจากความไม่เชื่อมั่นทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน และปัญหาค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนสินค้าสูงขึ้น ราคาสินค้าปรับตัวสูง ทำให้ครัวเรือนต้องรับปัญหาค่าใช้จ่ายของการบริโภคที่สูงขึ้นตามไปด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่ กรณีศึกษา : กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2555 รวมจำนวนทั้งสิ้น 373 คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน 289 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 36 คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 48 คน (บัญชีข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ณ วันที่ 25 ม.ค. 55)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Quota Sampling) โดยแบ่งเป็นกลุ่มข้าราชการชำนาญการพิเศษ ข้าราชการชำนาญการ ข้าราชการปฏิบัติการ ข้าราชการชำนาญงาน ข้าราชการปฏิบัติงาน กลุ่มลูกจ้างประจำ และกลุ่มลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 193 คน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (Yamane. 1973:658)

$$\text{สูตร} \quad n = N / 1 + N(e^2)$$

ซึ่ง n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

$$\text{แทนค่า} \quad n = 373 / (1 + 373(0.05)^2)$$

$$n = 193.014 \text{ คน}$$

ดังนั้นจะต้องมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 193 คน

ขั้นตอนที่ 2 จำแนกประชากรตามระดับตำแหน่งงานของเจ้าหน้าที่

ระดับตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง
ข้าราชการชำนาญการพิเศษ	32	17
ข้าราชการชำนาญการ	113	58
ข้าราชการปฏิบัติการ	72	37
ข้าราชการชำนาญงาน	54	28
ข้าราชการปฏิบัติงาน	18	9
ลูกจ้างประจำ	36	19
ลูกจ้างชั่วคราว	48	25
รวม	373	193

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและวิจัย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน ผู้อยู่ในความอุปการะโดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน แหล่งกู้ยืมเงินโดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในด้านรูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับสินทรัพย์ และหนี้สินของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแก้ไข จำนวนภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนข้อเสนอนี้ๆ ให้ถูกต้องและชัดเจนเพื่อนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขและให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 193 คน

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามครั้งสุดท้าย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อให้ได้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพ ก่อนนำไปใช้กับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขออนุญาตและขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปสอบถามกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 193 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับที่รับคืนมา และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

4.2 การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

4.3 การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อสังคมศาสตร์

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังนี้

4.4.1 ข้อมูลทั่วไปในเรื่องปัจจัยทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม คิดเป็นค่าร้อยละ

4.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน หนี้สินต่อเดือน ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม คิดเป็นค่าร้อยละ

4.4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในด้านรูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม

4.4.4 เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน ผู้อยู่ในความอุปการะ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน หนี้สินต่อเดือน โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test) ณ คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ค่าความถี่

5.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2549)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ

P = ค่าร้อยละ

f = ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test) เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550)

$$\chi^2 = \sum_{j=1}^r \sum_{i=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

ความถี่ที่คาดหวัง $E_{ij} = \frac{r_i c_j}{N}$

เมื่อ	χ^2	=	ค่าไค-สแควร์
	O_{ij}	=	ความถี่ที่ได้จากการสังเกต
	E_{ij}	=	ความถี่ที่คาดหวังไว้หรือความถี่ที่ได้ตามทฤษฎี
	R_i	=	ผลรวมของความถี่ในแถวที่ i
	C_j	=	ผลรวมของความถี่ในแถวที่ j
	N	=	ขนาดของประชากร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามเจ้าหน้าที่จำนวน 193 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย โครงสร้างหนี้สิน และพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคม
2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจ
3. การวิเคราะห์รูปแบบการออม อัตราการออม และวัตถุประสงค์ของการออม
4. การวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคม

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละของเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อายุงาน ระดับตำแหน่งงาน และผู้อยู่ในความอุปการะ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ	193	100.00
ชาย	56	29.0
หญิง	137	71.0
2. อายุ	193	100.00
ต่ำกว่า 20 ปี	1	0.5
21 – 30 ปี	39	20.2
31 – 40 ปี	66	34.2
41 – 50 ปี	60	31.1
51 - 60 ปี	27	14.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพ	193	100.00
โสด	103	53.4
สมรส	86	44.6
หย่าร้าง	3	1.5
อื่นๆ	1	0.5
4. ระดับการศึกษา	193	100.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	1	0.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	4	2.1
ปวส	8	4.1
ปริญญาตรี	103	53.4
ปริญญาโท	71	36.8
ปริญญาเอก	4	2.1
อื่นๆ	2	1.0
5. ตำแหน่งงาน	193	100.00
ระดับชำนาญการพิเศษ	17	8.8
ระดับชำนาญการ	58	30.1
ระดับปฏิบัติการ	37	19.2
ระดับชำนาญงาน	28	14.5
ปฏิบัติงาน	9	4.7
ลูกจ้างประจำ	19	9.8
ลูกจ้างชั่วคราว	25	13.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
6. อายุงาน	193	100.00
1-10 ปี	86	44.6
11 – 20 ปี	45	23.3
21 – 30 ปี	53	27.5
มากกว่า 31 ปีขึ้นไป	9	4.7
7. จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ	193	100.00
สามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้	1	0.52
บิดามารดาของตนเอง	31	16.06
บุตร	26	13.47
บิดามารดาของคู่สมรส	8	4.15
ญาติพี่น้องของตนเอง	14	7.25
ไม่มีรายได้	74	38.34
สามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้/บุตร	4	2.07
สามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้/ญาติพี่น้องของคู่สมรส	1	0.52
สามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้ / บิดามารดาของตนเอง / บุตร	1	0.52
สามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้/บุตร/ญาติพี่น้องของตนเอง	2	1.04
สามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้ / บุตร / บิดามารดาของคู่สมรส	2	1.04
/ญาติพี่น้องของตนเอง		
บิดา/มารดาของตนเอง/บุตร	9	4.66
บิดา/มารดาของตนเอง/บิดามารดาของคู่สมรส	1	0.52
บิดา/มารดาของตนเอง/ญาติพี่น้องของตนเอง	15	7.77
บิดา/มารดาของตนเอง/บุตร/ญาติพี่น้องของตนเอง	2	1.04
บิดา/มารดาของตนเอง/บิดามารดาของคู่สมรส/	1	0.53
ญาติพี่น้องของตนเอง		
บิดา/มารดาของคู่สมรส/ญาติพี่น้องของคู่สมรส/	1	0.52
ญาติพี่น้องของตนเอง		

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
8. จำนวนบิดา/มารดาในความอุปการะ	193	100.00
จำนวน 1 คน	22	11.40
จำนวน 2 คน	29	15.03
ไม่ระบุจำนวน	6	3.11
ไม่มีบิดา/มารดาที่ต้องอุปการะ	163	70.47
9. จำนวนบุตรที่ไม่มีรายได้ในความอุปการะ	193	100.00
จำนวน 1 คน	27	13.99
จำนวน 2 คน	24	12.44
มากกว่า 3 คนขึ้นไป	5	2.59
ไม่มีบุตรที่ไม่มีรายได้ในความอุปการะ	137	70.98
10. บิดา/มารดา ของคู่สมรส	193	100.00
จำนวน 1 คน	13	6.74
จำนวน 2 คน	2	1.04
ไม่ระบุจำนวน	2	1.04
ไม่มีบิดา/มารดาของคู่สมรสที่ต้องอุปการะ	176	91.19
11. ญาติพี่น้องของผู้ตอบแบบสอบถาม	193	100.00
จำนวน 1 คน	21	10.88
จำนวน 2 คน	4	2.07
มากกว่า 3 คน	11	5.70
ไม่ระบุจำนวน	1	0.52
ไม่มีญาติพี่น้องของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้อง	156	80.83
อุปการะ		
12. ญาติพี่น้องของคู่สมรส	193	100.00
จำนวน 5 คน	1	0.52
ไม่มีญาติพี่น้องของคู่สมรสที่ต้องอุปการะ	192	99.48

จากตาราง 6 ปัจจัยทางสังคม พบว่า

เพศ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.00 รองลงมา คือ เพศชาย ร้อยละ 29.00

อายุ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31- 40 ปีมากที่สุด ร้อยละ 34.2 รองลงมาคือ อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 31.1 อายุ 20 – 30 ปี ร้อยละ 20.2 และอายุ 51 – 60 ปี ร้อยละ 14.0 ตามลำดับ

สถานภาพ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดมากที่สุด ร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ สมรส ร้อยละ 44.6 หย่าร้าง ร้อยละ 1.5 และสถานภาพอื่นๆ ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 36.8 ระดับปวส ร้อยละ 4.1 ปริญญาเอกและมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. เท่ากัน ที่ร้อยละ 2.1 ระดับการศึกษาอื่นๆ ร้อยละ 1.0 และมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ตำแหน่งงาน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานระดับชำนาญการ ร้อยละ 30.1 ระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 19.2 ระดับชำนาญงาน ร้อยละ 14.5 ระดับลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 13.00 ระดับลูกจ้างประจำ ร้อยละ 9.8 ระดับชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 8.8 ระดับปฏิบัติงาน ร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

อายุงาน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุงานระหว่าง 1 – 10 ปี ร้อยละ 44.6 อายุงานระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 27.5 อายุงานระหว่าง 11 – 20 ปี ร้อยละ 23.3 และอายุงานตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีผู้อยู่ในความอุปการะ ร้อยละ 38.34 รองลงมาคือ อุปการะบิดามารดา ร้อยละ 16.06 อุปการะบุตร ร้อยละ 13.47 อุปการะบิดา/มารดาของตนเอง/ญาติพี่น้องของตนเอง ร้อยละ 7.77 อุปการะญาติพี่น้อง ร้อยละ 7.25 อุปการะบิดา/มารดาของตนเอง/บุตร ร้อยละ 4.66 อุปการะบิดามารดาของคู่สมรส ร้อยละ 4.15 อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้/บุตร ร้อยละ 2.07 อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้ / บุตร/ญาติพี่น้องของตนเอง และอุปการะบิดา/มารดาของตนเอง/บุตร/ญาติพี่น้องของตนเอง ร้อยละ 1.04 อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้ และอุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้/บิดามารดาของตนเอง/บุตร และอุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้/บุตร/บิดามารดาของคู่สมรส/ญาติพี่น้องของตนเอง อุปการะบิดา/มารดาของตนเอง/บิดามารดาของคู่สมรส/ญาติพี่น้องของตนเอง และอุปการะบิดามารดาของตนเอง/บิดามารดาของคู่สมรส และอุปการะบิดา/มารดาของคู่สมรส/ญาติพี่น้องของคู่สมรส/ญาติพี่น้องของตนเอง และอุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้ / บุตร/ บิดามารดาของคู่สมรส/ญาติพี่น้องของตนเอง ร้อยละ 0.52 เท่ากัน

จำนวนบิดา/มารดาในความอุปการะ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีจำนวนบิดา/มารดาที่ต้องอุปการะ ร้อยละ 70.47 รองลงมาคือ อุปการะจำนวน 2 คน ร้อยละ 15.03 จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.40 ไม่ระบุจำนวน ร้อยละ 3.11 ตามลำดับ

จำนวนบุตรที่ไม่มีรายได้ในความอุปการะ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีบุตรที่ไม่มีรายได้ในความอุปการะร้อยละ 70.98 รองลงมาคือ อุปการะจำนวน 1 คน ร้อยละ 13.99 อุปการะจำนวน 2 คน ร้อยละ 12.44 และอุปการะมากกว่า 3 คนขึ้นไป ร้อยละ 2.59 ตามลำดับ

บิดา/มารดา ของคู่สมรส เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีจำนวนบิดา/มารดา ของคู่สมรสที่อยู่ในความอุปการะร้อยละ 91.19 รองลงมาคือ อุปการะจำนวน 1 คน ร้อยละ 6.74 มีจำนวน 2 คนและมากกว่า 3 คนในอัตราร้อยละ 1.04 เท่ากัน ตามลำดับ

ญาติพี่น้องของผู้ตอบแบบสอบถาม เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีจำนวนญาติพี่น้องที่อยู่ในความอุปการะร้อยละ 80.83 รองลงมาคือ อุปการะจำนวน 1 คน ร้อยละ 10.88 อุปการะจำนวนมากกว่า 3 คน ร้อยละ 5.70 และอุปการะจำนวน 2 คน ร้อยละ 2.07 ไม่ระบุจำนวนผู้อุปการะ ร้อยละ 0.52 ตามลำดับ

ญาติพี่น้องของคู่สมรส เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีจำนวนญาติพี่น้องของคู่สมรสที่อยู่ในความอุปการะ ร้อยละ 99.48 และอุปการะจำนวน 5 คน ร้อยละ 0.52 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจ

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละของจำนวนรายได้ต่อเดือน รายได้จำแนกต่างแหล่งที่มาของรายได้ต่อเดือน จำนวนรายจ่ายต่อเดือน แหล่งที่มาของรายจ่ายต่อเดือน จำนวนการกู้ยืมเงิน แหล่งที่มาของการกู้ยืมเงิน และสาเหตุของการกู้ยืมเงิน

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย (บาท/เดือน)	ร้อยละ
แหล่งที่มาของรายได้	38,768.64	100.0
รายได้ต่อเดือน	20,750.04	53.5
เงินประจำตำแหน่ง	4,150	10.7
เงินพิเศษ	3,538.18	9.1
เงินค่าเบี้ยประชุม	2,400	6.2
เงินค่าล่วงเวลา	2,720	7.0
เงินปันผล	3,000	7.7
รายได้อื่นๆ	2210.42	5.7

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย (บาท/เดือน)	ร้อยละ
แหล่งที่มาของรายจ่าย	16,989.86	100.0
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	6,296.15	37.1
ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์	1,741.17	10.2
ค่าที่อยู่อาศัย	4,774.46	28.1
ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	1,642.36	9.7
ค่าเดินทาง	2,707.79	15.9
ค่ารักษาพยาบาล	1,407.50	8.3
ค่ายานพาหนะ	3,090	18.2
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา	2,383.78	14.0
ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและพักผ่อน	2,517.24	14.8
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	3,240.33	19.1
แหล่งกู้ยืมเงิน	1,279,101.89	100.0
สถาบันการเงิน	678,859.40	53.1
นายทุนเงินกู้	22,500.50	1.8
สหกรณ์ออมทรัพย์	482,290.20	37.7
บริษัทที่ขายสินค้าเงินผ่อน	13,080	1.0
บัตรเครดิต	50,538.46	4.0
ญาติพี่น้อง	31,833.33	2.5

จากตาราง 7 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า

แหล่งที่มาของรายได้ เจ้าหน้าที่จะมีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน 38,768.64 บาท โดยรายได้ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากรายได้ต่อเดือน ร้อยละ 53.5 เฉลี่ยเดือนละ 20,750.04 บาท รองลงมา คือ เงินประจำตำแหน่ง ร้อยละ 10.7 เฉลี่ยเดือนละ 4,150 บาท เงินเพิ่มพิเศษ ร้อยละ 9.1 เฉลี่ยเดือนละ 3,538.18 บาท เงินปันผล ร้อยละ 7.7 เฉลี่ยเดือนละ 3,000 บาท เงินค่าล่วงเวลา ร้อยละ 7.0 เฉลี่ยเดือนละ 2,720 บาท เงินค่าเบี้ยประชุม ร้อยละ 6.2 เฉลี่ยเดือนละ 2,400 บาท และรายได้อื่นๆ ร้อยละ 5.7 เฉลี่ยเดือนละ 2,210.42 บาท ตามลำดับ

แหล่งที่มาของรายจ่าย เจ้าหน้าที่จะมีรายจ่ายรวมต่อเดือนเฉลี่ยเดือนละ 16,989.86 บาท ต่อเดือน โดยรายจ่ายส่วนใหญ่จะมีแหล่งที่มาจากค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด ร้อยละ 37.1 เฉลี่ยเดือนละ 6,296.15 บาท รองลงมาคือ ค่าที่อยู่อาศัย ร้อยละ 28.1 เฉลี่ยเดือนละ 4,774.46 บาท ค่ายานพาหนะ ร้อยละ 18.2 เฉลี่ยเดือนละ 3,090 บาท ค่าเดินทาง ร้อยละ 15.9 เฉลี่ยเดือนละ 2,707.79 บาท ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและพักผ่อน ร้อยละ 14.8 เฉลี่ยเดือนละ 2,517.24 บาท ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ร้อยละ 14.0 เฉลี่ยเดือนละ 2,383.78 บาท ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ร้อยละ 10.2 เฉลี่ยเดือนละ 1,741.17 บาท ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ร้อยละ 9.7 เฉลี่ยเดือนละ 1,642.36 บาท ค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 8.3 เฉลี่ยเดือนละ 1,407.50 บาท ตามลำดับ

แหล่งกู้ยืมเงิน เจ้าหน้าที่จะมีการกู้ยืมเงินโดยเฉลี่ย 1,279,101.89 บาท โดยส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ร้อยละ 53.1 กู้ยืมเฉลี่ย 678,859.40 บาท รองลงมาจะเป็นการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 37.7 กู้ยืมเฉลี่ย 482,290.20 บาท กู้ยืมจากบัตรเครดิต ร้อยละ 4.0 กู้ยืมเฉลี่ย 50,538.46 บาท กู้ยืมจากญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.5 กู้ยืมเฉลี่ย 31,833.33 บาท กู้ยืมจากนายทุนเงินกู้ ร้อยละ 1.8 กู้ยืมเฉลี่ย 22,500.50 บาท กู้ยืมเงินจากบริษัทที่ขายสินค้าเงินผ่อน ร้อยละ 1.0 กู้ยืมเฉลี่ย 13,080 บาท ตามลำดับ

ตาราง 8 ร้อยละของข้อมูลสาเหตุของการเป็นหนี้สิน

ข้อมูลรายจ่ายอื่นๆ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายเรื่องที่อยู่อาศัย	61	23.46
ค่าซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ	29	11.15
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา	48	18.46
การลงทุนธุรกิจในครอบครัว	20	7.69
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน(ซื้อหุ้น/หลักทรัพย์/ประกันชีวิต)	31	11.92
ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่างๆ	62	23.85
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	9	3.46
รวม	260	100.0

จากตาราง 8 พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีหนี้สินจากค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่างๆ ร้อยละ 23.85 จากค่าใช้จ่ายเรื่องที่อยู่อาศัย ร้อยละ 23.46 จากเรื่องค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ร้อยละ 18.46 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน(หุ้น หลักทรัพย์ ประกันชีวิต) ร้อยละ 11.92 ค่าซื้อและซ่อมแซม

ยานพาหนะ ร้อยละ 11.15 เพื่อการลงทุนในธุรกิจของครอบครัว ร้อยละ 7.69 และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ร้อยละ 3.46 ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์ของการออม

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละของระดับการออมเงิน รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ของการออมเงิน

ตาราง 9 ร้อยละของข้อมูลการออมเงิน

ข้อมูลการออมเงิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ข้อมูลการออมเงิน	193	100.00
ออมเงิน	154	79.8
ไม่ออมเงิน	39	20.2
2.จำนวนเงินออมต่อเดือน	193	100.00
ไม่มีออมเงิน	39	20.2
น้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน	96	49.7
1,001 – 2,000 บาทต่อเดือน	18	9.3
2,001 – 3,000 บาทต่อเดือน	9	4.7
3,001 – 4,000 บาทต่อเดือน	6	3.1
4,001 – 5,000 บาทต่อเดือน	17	8.8
มากกว่า 5,001 บาทต่อเดือน	8	4.1
จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	3,043.20	
จำนวนเงินออมสูงสุด(บาท/เดือน)	20,000	
จำนวนเงินออมต่ำสุด(บาท/เดือน)	100	

จากตาราง 9 ข้อมูลการออมเงิน พบว่า

ข้อมูลการออมเงิน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมเงิน ร้อยละ 79.8 และไม่มีการออมเงิน ร้อยละ 20.2 ตามลำดับ

จำนวนเงินออมต่อเดือน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมเงินน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 42.0 ออมเงินตั้งแต่ 4,001 – 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 21.0 ออมเงินตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 17.3 ออมเงินมากกว่า 5,001 บาทต่อเดือน ร้อยละ 9.9 ออมเงินตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 6.2 ออมเงินตั้งแต่ 3,001 – 4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 3.7 ตามลำดับ และจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 3,043.20 จำนวนเงินออมสูงสุด 20,000 บาท จำนวนเงินออมต่ำสุด 100 บาท

ตาราง 10 ร้อยละของข้อมูลรูปแบบการออมเงิน

รูปแบบการออมเงิน	ค่าเฉลี่ย (บาทต่อเดือน)	ร้อยละ
การออมเงิน	12,857.98	100.00
ฝากธนาคารพาณิชย์	2,650.72	20.6
ฝากเงินและซื้อหุ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์	2,332.54	18.1
ซื้อพันธบัตรรัฐบาล	453.89	3.5
ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์	4,500.00	35.0
ลงทุนในสินทรัพย์	1,833.33	14.3
รูปแบบอื่นๆ	1,087.50	8.5

จากตาราง 10 เจ้าหน้าที่จะมีการออมเงินเฉลี่ย 12,857.98 บาท ส่วนใหญ่ออมเงินในรูปแบบของการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ร้อยละ 35 เฉลี่ย 4,500 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ การฝากธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 20.6 เฉลี่ย 2,650 บาทต่อเดือน การฝากเงินและซื้อหุ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 18.1 เฉลี่ย 2,332.54 บาทต่อเดือน การลงทุนในสินทรัพย์ ร้อยละ 14.3 เฉลี่ย 1,833.33 บาทต่อเดือน การออมเงินในรูปแบบอื่นๆ ร้อยละ 8.5 เฉลี่ย 1,087.50 บาทต่อเดือน และการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ร้อยละ 3.5 เฉลี่ย 453.89 บาทต่อเดือน

ตาราง 11 ร้อยละของข้อมูลวัตถุประสงค์ในการออม

วัตถุประสงค์ในการออม	ความสำคัญ		
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
กินดอกเบี้ย	34 (17.6)	26 (13.5)	13 (6.7)
เก็บไว้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน	36 (18.7)	31 (16.1)	32 (16.6)
เก็บไว้ยามชรา	25 (13.0)	41 (21.2)	15 (7.8)
เก็บไว้เป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่นๆ	26 (13.5)	31 (16.1)	32 (16.6)
เก็บไว้เพื่อการศึกษา	22 (11.4)	22 (11.4)	35 (18.1)
เก็บไว้เพื่อซื้อสินทรัพย์อื่นๆ	25 (13.0)	16 (8.3)	24 (12.4)
เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้เงิน	13 (6.7)	14 (7.3)	16 (8.3)
อื่นๆ	12 (6.2)	12 (6.2)	26 (13.5)
รวม	193 (100.0)	193 (100.0)	193 (100.0)

จากตาราง 11 แสดงถึงข้อมูลด้านวัตถุประสงค์การออมโดยจัดลำดับการออมจากอันดับ 1 ถึงอันดับ 3 ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมอันดับ 1 เพื่อเก็บไว้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน ร้อยละ 18.7 รองลงมาคือ เพื่อกินดอกเบี้ย ร้อยละ 17.6 และในอันดับที่ 2 ส่วนใหญ่ออมเงินโดยมีวัตถุประสงค์เก็บไว้เพื่อเก็บไว้ยามชรา ร้อยละ 21.2 รองลงมาคือ เก็บไว้เพื่อยามเจ็บป่วยฉุกเฉินและเก็บไว้เป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 16.1 เท่ากัน

และในอันดับที่ 3 ส่วนใหญ่ออมเงินโดยมีวัตถุประสงค์เก็บไว้เพื่อการศึกษา ร้อยละ 18.1 รองลงมาคือเก็บไว้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ และเก็บไว้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน ร้อยละ 16.6 เท่ากัน

ตาราง 12 ร้อยละของปัจจัยที่ทำให้ออมเงินเพิ่มขึ้น

ข้อมูลปัจจัยที่ทำให้ออมเงินเพิ่มขึ้น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รายได้เพิ่มขึ้น	64	33.2
การศึกษาของบุตร	66	34.2
อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น	9	4.7
อื่นๆ	54	28.0
รวม	193	100.0

จากตาราง 12 ปัจจัยที่ทำให้เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมเงินเพิ่มขึ้น คือ การศึกษาของบุตร ร้อยละ 44.30 ปัจจัยอื่นๆ ร้อยละ 36.24 รายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.42 และอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.04 ตามลำดับ

4. การทดสอบสมมติฐาน

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม โดยอาศัยวิธีการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบเพื่อทดสอบสมมติฐาน แบ่งได้ดังนี้

4.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

เพศ	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
	กว่า	กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
	1,000							
หญิง	11 (19.6)	35 (62.5)	0 (0.0)	2 (3.6)	2 (3.6)	6 (10.7)	0 (0.0)	56 (100.0)
ชาย	28 (20.4)	61 (44.5)	18 (13.1)	7 (5.1)	4 (2.9)	11 (8.0)	8 (5.8)	137 (100.0)
รวม	39 (20.2)	96 (49.7)	18 (9.3)	9 (4.7)	6 (3.1)	17 (8.8)	8 (4.1)	193 (100.0)
Sig = 0.032** χ^2 13.803								

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 13 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมจำแนกตามเพศมีค่า Sig ที่ 0.032 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือหมายความว่า เพศมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

อายุ	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
		กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
		1,000						
0-30 ปี	8 (20.0)	24 (60.0)	3 (7.5)	2 (5.0)	1 (2.5)	2 (5.0)	0 (0.0)	40 (100.0)
31-40 ปี	4 (6.1)	44 (66.7)	9 (13.6)	3 (4.5)	3 (4.5)	3 (4.5)	0 (0.0)	66 (100.0)
41-50 ปี	19 (31.7)	19 (31.7)	6 (10.0)	2 (3.3)	1 (1.7)	9 (15.0)	4 (6.7)	60 (100.0)
51 ปีขึ้นไป	8 (29.6)	9 (33.3)	0 (0.0)	2 (7.4)	1 (3.7)	3 (11.1)	4 (14.8)	27 (100.0)
รวม	39 (20.2)	96 (49.7)	18 (9.3)	9 (4.7)	6 (3.1)	17 (8.8)	8 (4.1)	193 (100.0)
Sig = 0.005*** = $\chi^2_{45.494}$								

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 14 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมจำแนกตามอายุมีค่า Sig ที่ 0.005 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 นั่นคือหมายความว่า อายุมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 99% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

สถานภาพ	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
		กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
		1,000						
โสด	14 (13.6)	64 (62.1)	7 (6.8)	5 (4.9)	3 (2.9)	10 (9.7)	0 (0.0)	103 (100.0)
สมรส	25 (28.7)	30 (34.5)	11 (12.6)	4 (4.6)	3 (3.4)	6 (6.9)	8 (9.2)	87 (100.0)
หย่าร้าง	0 (0.0)	2 (66.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (33.3)	0 (0.0)	3 (100.0)
รวม	39 (20.2)	96 (49.7)	18 (9.3)	9 (4.7)	6 (3.1)	17 (8.8)	8 (4.1)	193 (100.0)

Sig = 0.040**

= 29.752

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 15 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมจำแนกตามสถานภาพมีค่า Sig ที่ 0.040 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือหมายความว่า สถานภาพมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ระดับการศึกษา	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
		กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
	1,000							
มัธยมต้น	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)
มัธยมปลาย/ปวช.	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)
อนุปริญญา/ปวส.	5 (62.5)	2 (25.0)	1 (12.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (100.0)
ปริญญาตรี	24 (23.3)	47 (45.6)	13 (12.6)	4 (3.9)	1 (1.0)	9 (8.7)	5 (4.9)	103 (100.0)
ปริญญาโท	6 (8.5)	42 (59.2)	3 (4.2)	5 (7.0)	5 (7.0)	7 (9.9)	3 (4.2)	71 (100.0)
ปริญญาเอก	0 (0.0)	2 (50.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.0)	0 (0.0)	4 (100.0)
การศึกษาอื่นๆ	1 (50.0)	1 (50.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)
รวม	39 (20.2)	96 (49.7)	18 (9.3)	9 (4.7)	6 (3.1)	17 (8.8)	8 (4.1)	193 (100.0)
Sig = 0.373								
χ^2 38.125								

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 16 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมจำแนกตามระดับการศึกษามีค่า Sig ที่ 0.373 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.10 นั่นคือหมายความว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.10 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 90% ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับตำแหน่งงานกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม
วัฒนธรรม

ระดับตำแหน่งงาน	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อยกว่า 1,000	1,000-2,000	2,001-3,000	3,001-4,000	4,001-5,000	มากกว่า 5,001	
ระดับชำนาญการพิเศษ	3 (17.6)	7 (41.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (5.9)	3 (17.6)	3 (17.6)	17 (100.0)
ระดับชำนาญการ	12 (20.7)	21 (36.2)	7 (12.1)	4 (6.9)	1 (1.7)	9 (15.5)	4 (6.9)	58 (100.0)
ระดับปฏิบัติการ	0 (0.0)	28 (75.7)	1 (2.7)	3 (8.1)	3 (8.1)	2 (5.4)	0 (0.0)	37 (100.0)
ระดับชำนาญงาน	10 (35.7)	9 (32.1)	4 (14.2)	0 (0.0)	1 (3.6)	3 (10.7)	1 (3.6)	28 (100.0)
ปฏิบัติงาน	4 (44.4)	2 (22.2)	3 (33.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (100.0)
ลูกจ้างประจำ	7 (36.8)	7 (36.8)	3 (15.8)	2 (10.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	19 (100.0)

ตาราง 17 (ต่อ)

ระดับตำแหน่งงาน	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
		กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
		1,000						
ลูกจ้างชั่วคราว	3	22	0	0	0	0	0	25
	(12.0)	(88.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(100.0)
รวม	39	96	18	9	6	17	8	193
	(20.2)	(49.7)	(9.3)	(4.7)	(3.1)	(8.8)	(4.1)	(100.0)
Sig = 0.000***								
χ^2 82.791								

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 17 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมจำแนกตามระดับตำแหน่งงานมีค่า Sig ที่ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 นั่นคือหมายความว่า ระดับตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 99% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุงานกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

อายุงาน	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
		กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
		1,000						
0 – 10 ปี	7 (8.1)	62 (72.1)	7 (8.1)	4 (4.7)	3 (3.5)	3 (3.5)	0 (0.0)	86 (100.0)
11 – 20 ปี	14 (31.1)	14 (31.1)	7 (15.6)	1 (2.2)	1 (2.2)	5 (11.1)	3 (6.7)	45 (100.0)
21 – 30 ปี	16 (30.2)	16 (30.2)	4 (7.5)	4 (7.5)	1 (1.9)	9 (17.0)	3 (5.7)	53 (100.0)
31 ปีขึ้นไป	2 (22.2)	4 (44.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (11.1)	0 (0.0)	2 (22.2)	9 (100.0)
รวม	39 (20.2)	95 (49.7)	18 (9.3)	9 (4.7)	6 (3.1)	17 (8.8)	8 (4.1)	193 (100.0)
Sig = 0.000*** χ^2 54.092								

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 18 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมจำแนกตามอายุงานมีค่า Sig ที่ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 นั่นคือหมายความว่า อายุงานมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 99% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้อยู่ในอุปการะกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม
วัฒนธรรม

จำนวนผู้อยู่ใน อุปการะ	ปริมาณเงินออม							รวม
	ไม่มี	น้อย กว่า 1,000	1,000- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 4,000	4,001- 5,000	มากกว่า 5,001	
ไม่มีผู้ที่ต้องอุปการะ	7 (8.8)	51 (63.8)	5 (6.3)	3 (3.8)	4 (5.0)	8 (10.0)	2 (2.5)	80 (100.0)
1 – 3 คน	20 (22.2)	37 (41.1)	13 (14.4)	6 (6.7)	2 (2.2)	8 (8.9)	4 (4.4)	90 (100.0)
4 – 6 คน	11 (50.0)	8 (36.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (4.5)	2 (9.1)	22 (100.0)
7 คนขึ้นไป	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)
รวม	39 (20.2)	96 (49.7)	18 (9.3)	9 (4.7)	6 (3.1)	17 (8.8)	8 (4.1)	193 (100.0)
Sig = 0.007*** = 54.092								

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 19 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมจำแนกตามจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะมีค่า Sig ที่ 0.007 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 นั่นคือหมายความว่า จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 99% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รวมต่อเดือน รายจ่ายรวมต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อเดือนกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

รายได้รวมต่อเดือน		ปริมาณเงินออม							รวม
		ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
		กว่า	กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
		1,000							
น้อยกว่า	10,000	2	9	1	0	0	0	0	12
บาท		(16.7)	(75.0)	(8.3)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(100.0)
10,001 – 20,000		13	50	8	1	4	2	0	78
บาท		(16.7)	(64.1)	(10.3)	(1.3)	(5.1)	(2.6)	(0.0)	(100.0)
20,001 – 30,000		15	19	8	6	0	7	3	58
บาท		(25.9)	(32.8)	(13.8)	(10.3)	(0.0)	(12.1)	(5.2)	(100.0)
30,001 – 40,000		7	9	1	2	2	4	0	25
บาท		(28.0)	(36.0)	(4.0)	(8.0)	(8.0)	(16.0)	(0.0)	(100.0)
40,001 – 50,000		2	6	0	0	0	1	2	11
บาท		(18.2)	(54.5)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(9.1)	(18.2)	(100.0)
50,001 บาทขึ้นไป		0	3	0	0	0	3	3	9
		(0.0)	(33.3)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(33.3)	(33.3)	(100.0)
รวม		39	96	18	9	6	17	8	193
		(20.2)	(49.7)	(9.3)	(4.7)	(3.1)	(8.8)	(4.1)	(100.0)
Sig = 0.000*									
$\chi^2_{72.871}$									

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 20 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจจำแนกตามรายได้รวมต่อเดือนมีค่า Sig ที่ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 นั่นคือหมายความว่า รายได้รวมต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 99% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายรวมต่อเดือนกับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม
วัฒนธรรม

		ปริมาณเงินออม							รวม
รายจ่ายรวมต่อเดือน		ไม่มี	น้อย	1,000-	2,001-	3,001-	4,001-	มากกว่า	
		กว่า	กว่า	2,000	3,000	4,000	5,000	5,001	
		1,000							
น้อยกว่า	10,000	14	39	6	1	0	0	1	61
บาท		(23.0)	(63.9)	(9.8)	(1.6)	(0.0)	(0.0)	(1.6)	(100.0)
10,001 – 20,000		11	39	12	5	4	9	1	81
บาท		(13.6)	(48.1)	(14.8)	(6.2)	(4.9)	(11.1)	(1.2)	(100.0)
20,001 – 30,000		12	10	0	3	2	4	1	32
บาท		(37.5)	(31.3)	(0.0)	(9.4)	(6.3)	(12.5)	(3.1)	(100.0)
30,001 – 40,000		2	5	0	0	0	2	2	11
บาท		(18.2)	(45.5)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(18.2)	(18.2)	(100.0)
40,001 – 50,000		0	3	0	0	0	2	0	5
บาท		(0.0)	(60.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(40.0)	(0.0)	(100.0)
50,001 บาทขึ้นไป		0	0	0	0	0	0	3	3
		(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(100.0)	(100.0)
รวม		39	96	18	9	6	17	8	193
		(20.2)	(49.7)	(9.3)	(4.7)	(3.1)	(8.8)	(4.1)	(100.0)

Sig = 0.000*

χ^2 118.313

***มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*มีระดับความสำคัญทางสถิติที่ 0.10

จากตาราง 21 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจจำแนกตามรายจ่ายรวมต่อเดือนมีค่า Sig ที่ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 นั่นคือหมายความว่า รายจ่ายรวมต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ 99% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 22 สรุปความสัมพันธ์ของระดับการออมกับตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
ปัจจัยทางสังคม		
1. เพศ	✓	
2. อายุ	✓	
3. สถานภาพ	✓	
4. ระดับการศึกษา		✓
5. ระดับตำแหน่งงาน	✓	
6. आयुงาน	✓	
7. จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ	✓	
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ		
1. รายได้รวมต่อเดือน	✓	
2. รายจ่ายรวมต่อเดือน	✓	

แต่เมื่อแยกพิจารณาตัวแปรอิสระรายตัว พบว่าตัวแปรอิสระในกลุ่มของปัจจัยส่วนบุคคล นั้น มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับตำแหน่งงาน आयुงาน และจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัจจัยเศรษฐกิจนั้นรายได้รวมต่อเดือนและรายจ่ายรวมต่อเดือนนั้นมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นการศึกษาพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่ในกรมส่งเสริมวัฒนธรรม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม อันได้แก่ รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการออกแบบสอบถามจำนวน 193 ตัวอย่าง โดยใช้สถิติค่าไคเวิร์สแควร์ (Chi –Square Test) ในการทดสอบสมมุติฐาน โดยมีปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวอธิบายคือ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
6. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย

1.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม ได้แก่ รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

1.2 ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านการออมของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้อย่างสอดคล้องกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับสวัสดิการคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานให้เกิดความเหมาะสม

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการออม รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
2. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการออมที่เหมาะสม ให้แก่เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารในการบริหารเงินเดือน สวัสดิการ และวางแผนนโยบายส่งเสริมการออม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2555 รวมจำนวนทั้งสิ้น 373 คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน 289 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 36 คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 48 คน (บัญชีข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ณ วันที่ 25 ม.ค.55)

1.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Quota Sampling) โดยแบ่งเป็นกลุ่มข้าราชการ ประกอบด้วย ข้าราชการพิเศษ ข้าราชการ ปฏิบัติการ ข้าราชการงาน ปฏิบัติงาน กลุ่มลูกจ้างประจำ และกลุ่มลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 193 คน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการออม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 สร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และกรอบแนวคิด

2.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ แก้ไข สำนวนภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ ให้ถูกต้องและ

ชัดเจนเพื่อนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขและให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย โดยเลือกเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 คน

2.1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามครั้งสุดท้าย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อให้ได้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพ ก่อนนำไปใช้กับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อคำถามเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อาชีพ ผู้อยู่ในความอุปการะ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือนหนี้สินต่อเดือน โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมในด้านรูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับสินทรัพย์ และหนี้สินของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

2.3.1 ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

2.3.2 นำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปสอบถามกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 193 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจนครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับที่รับคืนมา และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2.4.2 การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

2.4.3 การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม Microsoft Office Excel เพื่อความสะดวกในการบันทึกข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อส่งค่าสถิติ และการแจกแจงความถี่ของทุกตัวแปรแล้วคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

2.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังนี้

4.4.1 ข้อมูลทั่วไปในเรื่องปัจจัยทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม คิดเป็นค่าร้อยละ

4.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน หนี้สินต่อเดือน ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม คิดเป็นค่าร้อยละ

4.4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในด้านรูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม

4.4.4 เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน ผู้อยู่ในความอุปการะ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน หนี้สินต่อเดือน โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test)

4.5 การอ่านค่า Print Out จากการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ จะใช้สถิติ 2 ประเภทดังนี้

4.5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลต่างๆ ด้วยค่าสถิติประเภทร้อยละ

4.5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่ม โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test) ในการคำนวณกำหนดค่านัยสำคัญ (Significance) ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรในการวิจัยประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน ผู้ที่อยู่ในความอุปการะ ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือนหนี้สินต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม ได้แก่ รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม

3. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคม

เพศ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.00 รองลงมา คือ เพศชาย ร้อยละ 29.00 สอดคล้องกับการศึกษาของวิริณี พุกนันทน์ (2549) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์การเจริญเติบโตและพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานที่มีต่อกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง

อายุ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31- 40 ปีมากที่สุด ร้อยละ 34.2 รองลงมาคือ อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 31.1 อายุ 20 – 30 ปี ร้อยละ 20.2 และอายุ 51 – 60 ปี ร้อยละ 14.0 สอดคล้องกับการศึกษาของศิริอรุณ อนันตวิรุฬห์ (2550) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเตรียมเกษียณอายุของลูกจ้างสถานประกอบการเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะอายุ 40-50 ปี

สถานภาพ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดมากที่สุด ร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ สมรส ร้อยละ 44.6 หย่าร้าง ร้อยละ 1.5 และสถานภาพอื่นๆ ร้อยละ 0.5 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรรณ หนูกลิ่น (2551) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรสหรืออยู่ด้วยกัน

ระดับการศึกษา เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 36.8 ระดับปวส ร้อยละ 4.1 ปริญญาเอกและมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. เท่ากัน ที่ร้อยละ 2.1 ระดับการศึกษาอื่นๆ ร้อยละ 1.0 และมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ/ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเรขา ธนนาทธนะชน (2551) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริโภคและการออมของข้าราชการครู ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนที่ส่วนใหญ่ข้าราชการจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท

ตำแหน่งงาน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานระดับชำนาญการ ร้อยละ 30.1 ระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 19.2 ระดับชำนาญงาน ร้อยละ 14.5 ระดับลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 13.00 ระดับลูกจ้างประจำ ร้อยละ 9.8 ระดับชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 8.8 ระดับปฏิบัติงาน ร้อยละ 4.7 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรุตม์ พนมมาศ, พ.ท. (2550) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดการออมของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ในจังหวัดลพบุรี ที่ศึกษาพบว่าข้าราชการส่วนใหญ่เป็นข้าราชการในระดับล่าง คือระดับชั้นประทวน

อายุงาน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุงานระหว่าง 1 – 10 ปี ร้อยละ 44.6 อายุงานระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 27.5 อายุงานระหว่าง 11 – 20 ปี ร้อยละ 23.3 และอายุงานตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 4.7 ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วิริณีย์ พุกนันทน์ (2549) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์การเจริญเติบโตและพฤติกรรมการออมของพนักงานที่มีต่อกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งพบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีอายุงานมากกว่า 31 ปีขึ้นไป

จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีผู้อยู่ในความอุปการะ ร้อยละ 38.34 รองลงมาคือ อุปการะบิดามารดา ร้อยละ 16.06 อุปการะบุตร ร้อยละ 13.47 อุปการะบิดา/มารดาของตนเองและญาติพี่น้องของตนเอง ร้อยละ 7.77 อุปการะญาติพี่น้อง ร้อยละ 7.25 อุปการะบิดา/มารดาของตนเองและบุตร ร้อยละ 4.66 อุปการะบิดามารดาของคู่สมรส ร้อยละ 4.15 อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้และบุตร ร้อยละ 2.07 อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้,บุตร,ญาติพี่น้องของตนเองและอุปการะบิดา/มารดาของตนเอง,บุตร,ญาติพี่น้องของตนเอง ร้อยละ 1.04 อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้,อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้,บิดามารดาของตนเอง,บุตร,อุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้,บุตร,บิดามารดาของคู่สมรส,ญาติพี่น้องของตนเอง อุปการะบิดา/มารดาของตนเอง,บิดามารดาของคู่สมรส,ญาติพี่น้องของตนเอง อุปการะบิดา/มารดาของตนเอง,บิดามารดาของคู่สมรส,อุปการะบิดา/มารดาของคู่สมรส,ญาติพี่น้องของคู่สมรส,ญาติพี่น้องของตนเอง และอุปการะสามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้,บุตร,บิดามารดาของคู่สมรส,ญาติพี่น้องของตนเอง ร้อยละ 0.52 เท่ากัน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของนรุตม์ พนมมาศ, พ.ท. (2550) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดการออมของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ในจังหวัดลพบุรี ที่ส่วนใหญ่ข้าราชการจะมีผู้อยู่ในความอุปการะ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจ

แหล่งที่มาของรายได้ เจ้าหน้าที่จะมีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน 38,768.64 บาท โดยรายได้ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากรายได้ต่อเดือน ร้อยละ 53.5 เฉลี่ยเดือนละ 20,750.04 บาท รองลงมา คือ เงินประจำตำแหน่ง ร้อยละ 10.7 เฉลี่ยเดือนละ 4,150 บาท เงินพิเศษ ร้อยละ 9.1 เฉลี่ยเดือนละ

3,538.18 บาท เงินปันผล ร้อยละ 7.7 เฉลี่ยเดือนละ 3,000 บาท เงินค่าล่วงเวลา ร้อยละ 7.0 เฉลี่ยเดือนละ 2,720 บาท เงินค่าเบี้ยประชุม ร้อยละ 6.2 เฉลี่ยเดือนละ 2,400 บาท และรายได้อื่นๆ ร้อยละ 5.7 เฉลี่ยเดือนละ 2,210.42 บาท ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรวิษฐ์ บุญรักษ์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่ารายได้หลักมาจากเงินเดือน

แหล่งที่มาของรายจ่าย เจ้าหน้าที่จะมีรายจ่ายรวมต่อเดือนเฉลี่ยเดือนละ 16,989.86 บาทต่อเดือน โดยรายจ่ายส่วนใหญ่จะมีแหล่งที่มาจากค่าอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด ร้อยละ 37.1 เฉลี่ยเดือนละ 6,296.15 บาท รองลงมาคือ ค่าที่อยู่อาศัย ร้อยละ 28.1 เฉลี่ยเดือนละ 4,774.46 บาท ค่ายานพาหนะ ร้อยละ 18.2 เฉลี่ยเดือนละ 3,090 บาท ค่าเดินทาง ร้อยละ 15.9 เฉลี่ยเดือนละ 2,707.79 บาท ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและพักผ่อน ร้อยละ 14.8 เฉลี่ยเดือนละ 2,517.24 บาท ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ร้อยละ 14.0 เฉลี่ยเดือนละ 2,383.78 บาท ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ร้อยละ 10.2 เฉลี่ยเดือนละ 1,741.17 บาท ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ร้อยละ 9.7 เฉลี่ยเดือนละ 1,642.36 บาท ค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 8.3 เฉลี่ยเดือนละ 1,407.50 บาท ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของพรวิษฐ์ บุญรักษ์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่ารายจ่ายส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายที่มาจากค่าอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาคือค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันยานพาหนะ และรายจ่ายอื่นๆ ตามลำดับ

แหล่งกักเงิน เจ้าหน้าที่จะมีการกักเงินโดยเฉลี่ย 1,279,101.89 บาท โดยส่วนใหญ่จะกักเงินจากสถาบันการเงิน ร้อยละ 53.1 กักเงินเฉลี่ย 678,859.40 บาท รองลงมาจะเป็นการกักเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 37.7 กักเงินเฉลี่ย 482,290.20 บาท กักเงินจากบัตรเครดิต ร้อยละ 4.0 กักเงินเฉลี่ย 50,538.46 บาท กักเงินจากญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.5 กักเงินเฉลี่ย 31,833.33 บาท กักเงินจากนายทุนเงินกู้ ร้อยละ 1.8 กักเงินเฉลี่ย 22,500.50 บาท กักเงินจากบริษัทที่ขายสินค้าเงินผ่อน ร้อยละ 1.0 กักเงินเฉลี่ย 13,080 บาท ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลรัตน์ สุวรรณชัยยง (2550) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการบริโภคและการออมของบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลกลาง กรุงเทพมหานคร ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่จะมีการกักเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยมีมูลค่าหนี้สินเฉลี่ย 474,871.10 บาทต่อครัวเรือน

1.3 การวิเคราะห์ระดับการออม รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์ของการออม

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมเงิน ร้อยละ 79.8 และไม่มีการออมเงิน ร้อยละ 20.2 ตามลำดับ

จำนวนเงินออมต่อเดือน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีการออมเงินน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 42.0 ออมเงินตั้งแต่ 4,001 – 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 21.0 ออมเงินตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 17.3 ออมเงินมากกว่า 5,001 บาทต่อเดือน ร้อยละ 9.9 ออมเงินตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 6.2 ออมเงินตั้งแต่ 3,001 – 4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 3.7 ตามลำดับ และจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 3,043.20 จำนวนเงินออมสูงสุด 20,000 บาท จำนวนเงินออมต่ำสุด 100 บาทซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกันตพจน์ เศรษฐศาสตร์มี, พ.อ. (2552) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมของข้าราชการในกองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ พื้นที่สนามเป้า กรุงเทพมหานคร ศึกษาพบว่าข้าราชการมีพฤติกรรมการออมอยู่ระหว่าง 2,000 – 5,000 บาทต่อเดือน

รูปแบบการออม เจ้าหน้าที่จะมีการออมเงินเฉลี่ย 12,857.98 บาท ส่วนใหญ่ออมเงินในรูปแบบของการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ร้อยละ 35 เฉลี่ย 4,500 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ การฝากธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 20.6 เฉลี่ย 2,650 บาทต่อเดือน การฝากเงินและซื้อหุ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 18.1 เฉลี่ย 2,332.54 บาทต่อเดือน การลงทุนในสินทรัพย์ ร้อยละ 14.3 เฉลี่ย 1,833.33 บาทต่อเดือน การออมเงินในรูปแบบอื่นๆ ร้อยละ 8.5 เฉลี่ย 1,087.50 บาทต่อเดือน และการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ร้อยละ 3.5 เฉลี่ย 453.89 บาทต่อเดือน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพริษฐ์ บุญรักษ์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่าส่วนใหญ่ข้าราชการจะออมเงินในรูปแบบของการฝากเงินธนาคารพาณิชย์ รองลงมาคือการซื้อหุ้นสหกรณ์

วัตถุประสงค์การออม เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมเงินดังนี้ อันดับ 1 เพื่อเก็บไว้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน ร้อยละ 18.7 รองลงมาคือ เพื่อกินดอกเบี้ย ร้อยละ 17.6 ในอันดับที่ 2 ส่วนใหญ่ออมเงินโดยมีวัตถุประสงค์เก็บไว้เพื่อเก็บไว้ยามชรา ร้อยละ 21.2 รองลงมาคือ เก็บไว้เพื่อยามเจ็บป่วยฉุกเฉินและเก็บไว้เป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 16.1 เท่ากัน และในอันดับที่ 3 ส่วนใหญ่ออมเงินโดยมีวัตถุประสงค์เก็บไว้เพื่อการศึกษา ร้อยละ 18.1 รองลงมาคือ เก็บไว้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ และเก็บไว้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน ร้อยละ 16.6 เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนรุตม์ พนมมาศ, พ.ท. (2550) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดการออมของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ในจังหวัดลพบุรีที่พบว่าส่วนใหญ่ข้าราชการจะมีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเก็บไว้ใช้ยามเจ็บป่วย หรือฉุกเฉิน

1.4 การวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร

จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับระดับการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test)

จากการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test) นั้นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ รายได้รวมต่อเดือน รายจ่ายรวมต่อเดือน และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม ได้แก่ ระดับการศึกษา โดยสามารถอภิปรายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม ดังนี้

1.4.1 เพศ ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับกับเพศ โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.032 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น เพศมีความสัมพันธ์กับระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.2 อายุ ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับกับอายุ โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.005 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้น อายุมีความสัมพันธ์กับระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.3 สถานภาพ ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับกับสถานภาพ โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.040 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น สถานภาพมีความสัมพันธ์กับระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.4 ระดับการศึกษา ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับกับระดับการศึกษาโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.373 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.10 ดังนั้น ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.5 ระดับตำแหน่งงาน ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับกับระดับตำแหน่งงาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้น ระดับตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.6 อายุงาน ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับกับอายุงาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 พบว่า

ค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้น อายุงานมีความสัมพันธ์กับระดับการเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.7 จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.007 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้น จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะมีความสัมพันธ์กับระดับการเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.8 รายได้รวมต่อเดือน ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับรายได้รวมต่อเดือน โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้น รายได้รวมต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับการเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4.9 รายจ่ายรวมต่อเดือน ผลทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับรายจ่ายรวมต่อเดือน โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หรือที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 พบว่าค่า Sig มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้น รายจ่ายรวมต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับการเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 พฤติกรรมการออม ได้แก่ รูปแบบการออม ระดับการออม และวัตถุประสงค์การออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี รองลงมาคืออายุระหว่าง 41-50 ปี สถานภาพโสด และจบการศึกษาในระดับปริญญาโท อายุงานอยู่ในช่วง 1-10 ปี เจ้าหน้าที่ที่มีรายได้รวมเฉลี่ย 24,027.09 บาทต่อเดือน รายจ่ายโดยรวมเฉลี่ย 16,989.86 บาท จำนวนเงินออมโดยเฉลี่ย 3,043.20 บาทต่อเดือน จะพบว่าเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม มีการออมสัดส่วนเพียงร้อยละ 12 จากรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งถือว่าการออมในสัดส่วนที่ต่ำ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เลือกที่จะออมผ่านรูปแบบการออมเงินโดยการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ฝากเงินและซื้อหุ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ การซื้อพันธบัตรรัฐบาล การซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ การลงทุนในสินทรัพย์ การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อ อันดับ 1 การเก็บออมเงินเพื่อเก็บไว้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน อันดับที่ 2 การเก็บออมเงินเพื่อเก็บไว้ยามชรา และอันดับที่ 3 การเก็บออมเงิน

เพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิริอรุณ อนันตวิรุฬห์ (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของลูกจ้างสถานประกอบการเอกชนขนาดใหญ่ ใน กรุงเทพมหานคร

4.2 ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออม ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม วัฒนธรรม

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทาง เศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั้น มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับตำแหน่งงาน อายุงาน จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ รายได้รวมต่อเดือน รายจ่ายรวม ต่อเดือน ที่มีความสัมพันธ์กับระดับการออม สามารถอธิบายได้ดังนี้

4.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับเพศ พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับ ระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง และจะมีระดับการออมมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกันตพจน์ เศรษฐราษฎร์มี (2552) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของข้าราชการในกองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ พื้นที่สนามเป้า กรุงเทพมหานคร

4.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับอายุ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับ ระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ที่อายุ 31-50 ปี จะมีระดับของการออม มากที่สุด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่มีอายุในช่วงดังกล่าว จะมีระดับรายได้ในระดับปานกลางหรือสูง ที่ เพียงพอต่อการออม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกันตพจน์ เศรษฐราษฎร์มี (2552) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องพฤติกรรมการออมของข้าราชการในกองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ พื้นที่สนามเป้า กรุงเทพมหานคร

4.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับสถานภาพ พบว่าสถานภาพมี ความสัมพันธ์กับระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า สถานภาพโสดจะมีระดับการออมมากที่สุด เนื่องจากสถานภาพดังกล่าวไม่มีภาระค่าใช้จ่ายสำหรับเลี้ยงดูสามี หรือภรรยา บุตร หรือบิดามารดา/ ญาติพี่น้องของคู่สมรส ทำให้มีรายได้คงเหลือเพื่อการออมมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพสมรส หรือ หย่าร้าง สอดคล้องกับการศึกษาของวิมลรัตน์ สุวรรณชัยยง (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรม การบริโภคและการออมของบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลกลาง กรุงเทพมหานคร

4.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับระดับตำแหน่งงาน พบว่าระดับ ตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า เจ้าหน้าที่ระดับชำนาญการ มี

ระดับการออมมากที่สุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ และเจ้าหน้าที่ระดับชำนาญงานจะมีระดับการออมในระดับรองลงมา

4.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับอายุงาน พบว่าอายุงานมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีอายุงานระหว่าง 0-10 ปีจะมีระดับการออมมากที่สุด เนื่องจากพนักงานต้องการออมไว้เพื่อใช้ในยามฉุกเฉินและยามเจ็บป่วย สอดคล้องกับการศึกษาของวิริณี พุกนันทน์ (2549) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การเจริญเติบโตและพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานที่มีต่อกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

4.2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ พบว่าจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีผู้อยู่ในความอุปการะ 1-3 คน จะมีระดับการออมมากที่สุด โดยจะออมสำหรับเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และเก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในการศึกษาของบุตร เป็นต้น

4.2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับรายได้รวมต่อเดือน พบว่ารายได้รวมต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีรายได้รวมต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 20,000 บาทต่อเดือนจะมีระดับการออมมากที่สุด รองลงมาคือ รายได้รวมต่อเดือนจำนวน 20,001 – 30,000 บาทต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกันตพจน์ เศรษฐวรวัศม์ (2552) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการในกองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ พื้นที่สนามเป้า กรุงเทพมหานคร

4.2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการออมกับรายจ่ายรวมต่อเดือน พบว่ารายจ่ายรวมต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับการออม ผลการศึกษาค้นพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีรายจ่ายรวมต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 20,000 บาทต่อเดือนจะมีระดับการออมมากที่สุด รองลงมาคือ รายจ่ายรวมต่อเดือนจำนวนน้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

5. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้านี้ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ดังนี้ คือ จากการศึกษาค้นพบว่าเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ยังคงมีการระดับการออมอยู่ในระดับต่ำ เพียงร้อยละ 12 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งสัดส่วนการออมที่เหมาะสมจะต้องออมในสัดส่วนร้อยละ 25 ของรายได้ทั้งหมด ฉะนั้นภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการออมที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามสัดส่วนที่เหมาะสม

จากการศึกษาปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออมพบว่า

5.1 ปัจจัยด้านเพศ จากการครั้งนี้พบว่า เพศชายจะมีอัตราการออมน้อยกว่าเพศหญิง ฉะนั้นองค์กรของรัฐ/ ภาคเอกชน ควรมีการรณรงค์หรือออกแบบการออมที่เอื้อให้เพศชายมีการออมผ่านช่องทางต่างๆได้มากยิ่งขึ้น เช่น การให้ความคุ้มครองด้านกม.ธรรม.ประกันชีวิตให้เพศชายมากกว่าเพศหญิง เพื่อให้เพศชายหันมาซื้อกรรมธรรม.ประกันชีวิตมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

5.2 ปัจจัยด้านอายุ จากการศึกษานี้พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีอายุน้อย จะมีระดับการออมในระดับต่ำกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีอายุสูงขึ้น ฉะนั้นองค์กรของรัฐ / ภาคเอกชน ควรมีแนวทางเพื่อโน้มน้าวให้เจ้าหน้าที่ที่อายุน้อย สนใจการออมที่เพิ่มขึ้น เช่น การซื้อหุ้นสหกรณ์โดยเริ่มตั้งแต่ช่วงอายุน้อย จะสามารถได้รับผลตอบแทนโดยรวมมากกว่าเจ้าหน้าที่ซื้อหุ้นสหกรณ์ในช่วงอายุมาก เป็นต้น

5.3 ปัจจัยด้านสถานภาพ จากการศึกษานี้พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพโสด และหย่าร้างจะมีอัตราการออมที่น้อยกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพสมรส ซึ่งส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่มีสถานภาพโสดจะมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพสมรส เนื่องจากไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายด้านการเลี้ยงดูบุตร ฉะนั้นองค์กรของรัฐ / ภาคเอกชน ควรเข้าไปให้เผยแพร่ความรู้ทางด้านการลงทุนที่ส่งเสริมทางด้านออม เพื่อขยายช่องทางทางการออมให้กับเจ้าหน้าที่กลุ่มนี้ เช่น การลงทุนผ่านการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น เพื่อให้บุคคลที่มีสถานภาพโสด หันมาออมผ่านช่องทางเหล่านี้มากยิ่งขึ้น

5.4 ปัจจัยด้านระดับการศึกษา จากการศึกษานี้พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจะมีระดับการออมในระดับต่ำ เนื่องจากไม่มีความรู้ด้านการออมและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการออมไว้เพื่อใช้ในอนาคต ฉะนั้นควรมีการเผยแพร่ความรู้และประโยชน์ที่เจ้าหน้าที่จะได้รับจากการออมเงินผ่านวิธีการต่างๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เหล่านี้มีการออมที่เพิ่มขึ้น

5.5 ปัจจัยด้านระดับตำแหน่งงาน / อายุงาน จากการศึกษานี้พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวจะมีการออมในระดับต่ำ และเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ที่มีอายุงานน้อยกว่า 10 ปีจะมีการออมอยู่ในระดับน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปี เนื่องจากเจ้าหน้าที่ในระดับนี้จะมียอดเงินเดือนน้อย เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่าย ไม่เพียงพอต่อการออม ฉะนั้นองค์กรควรมีสวัสดิการที่มุ่งลดภาระค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ทำให้มีรายได้คงเหลือเพิ่มขึ้น เช่น สวัสดิการการเบิกค่ารักษาพยาบาล สวัสดิการการเบิกค่าการศึกษาบุตร หรือการกู้ยืมเงินผ่านสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้ค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ลดลง และหันมาออมเพิ่มขึ้น

5.6 ปัจจัยด้านจำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีผู้อยู่ในความอุปการะจำนวนมาก จะมีระดับการออมในระดับต่ำ เนื่องจากการมีผู้อุปการะจำนวนมากจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายไว้เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย ฉะนั้นองค์กรภาครัฐ ควรมีการส่งเสริมด้านการออมผ่านสวัสดิการต่างๆ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ เช่น สวัสดิการการเบิกค่ารักษาพยาบาล สวัสดิการการเบิกค่าการศึกษาบุตร เป็นต้น ในขณะเดียวกัน องค์กรภาคเอกชน ควรมีการออกแบบการออมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาของบุตรในอนาคต หรือการซื้อกรรมสิทธิ์ประกันชีวิตที่รวมถึงการคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลเวลาเจ็บป่วย จะเป็นการส่งเสริมการออมได้อีกทางหนึ่ง

5.7 ปัจจัยด้านรายได้รวมต่อเดือน จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีรายได้รวมต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาทจะมีระดับการออมในระดับต่ำ เนื่องจากรายได้ที่คงเหลือหลังหักค่าใช้จ่ายอาจไม่เพียงพอต่อการออม ฉะนั้นองค์กรภาครัฐ / ภาคเอกชน ควรมีการจูงใจรูปแบบการออมที่สอดคล้องกับจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจจะจ่าย เช่น การซื้อกรรมสิทธิ์ประกันชีวิตที่สามารถชำระได้เป็นรายเดือน การออมผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์โดยตัดค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือนในอัตราที่ต่ำที่เจ้าหน้าที่สามารถออมได้ เป็นต้น

5.8 ปัจจัยด้านรายจ่ายรวมต่อเดือน จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีรายจ่ายรวมต่อเดือนมากกว่า 30,001 บาทขึ้นไปจะมีการออมอยู่ในระดับต่ำ หรือ หรือเจ้าหน้าที่ที่มีรายจ่ายอยู่ในระดับต่ำกว่า 30,000 บาท จะมีการออมส่วนใหญ่น้อยกว่า 2,000 บาทต่อเดือน ฉะนั้นภาครัฐ ควรมีสวัสดิการภาครัฐที่มุ่งเน้นการลดค่าใช้จ่ายของประชาชน เช่น การช่วยเหลือค่าเล่าเรียนของบุตร การมีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีรายได้คงเหลือรวมเพิ่มขึ้น ส่วนภาคเอกชน ควรมุ่งเน้นการออมที่ส่งเสริมวัตถุประสงค์ของการออมเพื่อการศึกษาของบุตร หรือเพื่อไว้เป็นค่ารักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย เช่น การออกแบบการฝากเงินเพื่อเป็นการศึกษาของบุตร ในอนาคต การออกแบบกรรมสิทธิ์ประกันชีวิตที่มุ่งเน้นการรับภาระค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีรายได้คงเหลือที่เพิ่มขึ้น และมีรูปแบบการออมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การออมของเจ้าหน้าที่

6. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.1 ลักษณะของแบบสอบถามค่าใช้จ่าย ที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านไม่สะดวกที่จะตอบเป็นจำนวน หรือตัวเลขจริงที่ได้รับ ทำให้ได้ข้อมูลของรายได้ ค่าใช้จ่าย ทรัพย์สิน หรือหนี้สิน ไม่ครบถ้วน ฉะนั้นในการจัดทำวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย ควรใช้รูปแบบแบบเลือกตอบ จะทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

6.2 จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษารอบภาครัฐ ในการวิจัยครั้งต่อศึกษาการออมในภาคอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ หรือทำการศึกษาเป็นรายอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพกว้างมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กันตพจน์ เศรษฐสารศรี. (2552). พฤติกรรมการออมของข้าราชการในกองพลทหารม้าที่2 รักษาพระองค์ พื้นที่สนามเป้า กรุงเทพมหานคร. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย พายัพ. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2550). สถิติสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรรณิการ์ ลัทธยาพร. (2545). การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (สาขาเศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- กฤตยา ตติรังสรรค์สุข. (2547). เศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการรวบรวมกฎหมายและระเบียบเพื่อพิมพ์จำหน่าย “ประมวลกฎหมายและระเบียบการคลัง”. (2540).
- จาคินี เรืองธรรมศักดิ์. (2551). พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ในยามฉุกเฉินของครัวเรือนไทย ภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้. วิทยานิพนธ์(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่9. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชลัยพร อมรวัฒนา. (2538). เศรษฐศาสตร์มหภาค. พิมพ์ครั้งที่1. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชินภัทร ภูมิรัตน. รายงานกิจการประจำปี 2554 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด.
- ฐานิยา กัมพลาลี. (2552). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมระหว่างพนักงานสถาบันการเงิน และข้าราชการ. งานวิจัย (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ณรัชฎา ทิศแจ่ม. (2549). การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการออมของภาคครัวเรือนกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (สาขาเศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ตีรณ พงศ์มพัฒน์. (2548). เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎี นโยบาย และการวิเคราะห์สมัยใหม่. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 180 – 194.

- ธำรงค์ศักดิ์ ตีมงคล. (2545). *การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม*. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. (สาขาการทหาร). บัณฑิตศึกษา. โรงเรียนการทหารบก สถาบันวิชาการทหารชั้นสูง. ถ่ายเอกสาร.
- นรุทธิ์ พนมมาศ. (2550). *การศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดการออมของข้าราชการสังกัดกองทัพบก จังหวัดลพบุรี*. การค้นคว้าแบบอิสระ.(เศรษฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ เสดอนันท์. (2541). *เศรษฐศาสตร์มหภาค*. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พริษฐ์ บุญรักษ์. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ.(เศรษฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- มนชกร เทียวลี. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการกรมสรรพากร กรณีศึกษาข้าราชการสังกัดสำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าแบบอิสระ.(เศรษฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- รายงานกิจการประจำปี 2554 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ . หน้า 19 – 20.
- รัตนา ยินดี. (2549). *การออมของข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ (เศรษฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา สายคณิต. (2542). *พัฒนาเศรษฐกิจขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช.
- เรขา ธนนาทธนชน. (2551). *รูปแบบการบริโภคและการออมข้าราชการครูในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. ค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- วาระการประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2554 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต. ออนไลน์
- วิมลรัตน์ สุวรรณชัยง. (2550). *การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคและการออมของบุคลากรสังกัดโรงพยาบาลกลาง กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิริญย์ พุกนันทน์. (2549). *การวิเคราะห์การเจริญเติบโตและพฤติกรรมการออมของพนักงานที่มีต่อกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)*. งานวิจัยเฉพาะเรื่อง (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิมุต์ วานิชเจริญธรรม. (19 มกราคม 2549). *คอลัมน์ ระดมสมอง: ปัญหาการถดถอยของการออมภาคครัวเรือน*. ประชาชาติธุรกิจ, 1-4.
- วิชญ์ บุญมาร์รัตน์. (30 พฤษภาคม 2549). *ทัศนะวิจารณ์: ความกังวลเศรษฐกิจชะลอ ต้องวางแผนการบริโภคและการออม*. กรุงเทพธุรกิจ, 1-2.

วิไลลักษณ์ ไทยอุดสาห์, วลัยภรณ์ อัดตะนันท์. (2530). *การเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศไทย*.

กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริวรรณ หนูกลิ่น. (2551). *การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง. การค้นคว้าแบบอิสระ*.

(เศรษฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

ศิริอรุณ อนันตวิรุฬห์. (2550). *พฤติกรรมการออมเพื่อการเตรียมเกษียณอายุของลูกจ้างสถาน*

ประกอบการเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การ

พัฒนามนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุจิตรา บัวโน. (2527). *การวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือนไทยในเขตเมืองและเขตชนบทของประเทศ*

ไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาดา กิระกุล, อมรา ศรีพยัคฆ์, ปรีชา พลอยดน้อย. (2526). *การออมภาคครัวเรือน. วารสารรายงาน*

เศรษฐกิจรายเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย. หน้า 25 – 62.

สุภาวดี เจริญทรัพย์. (2529). *จากเงินออมสู่การลงทุน. วารสาร มกค.. หน้า 7 – 8.*

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, *บัญชีเศรษฐกิจเงินทุน,*

www.nesdb.go.th , มีนาคม 2555.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี.ออนไลน์ :2555

สำนักงาน ก.พ. www.ocsc.go.th. ออนไลน์

สำนักงานนโยบายการออมและการลงทุน. กลุ่มนโยบายการออมและการลงทุนในภาพรวม.

ทฤษฎีการ ออม.

แหล่งที่มา: <http://www.fpo.go.th/s-i/Source/ECO/ECO8.htm> (มีนาคม 2555)

[http://203.154.183.18/ewt/cadweb_org/ewt_news.php?nid=10802&filename=index:](http://203.154.183.18/ewt/cadweb_org/ewt_news.php?nid=10802&filename=index)

ออนไลน์

www.culture.go.th/thai/: ออนไลน์

Friedman, Milton. (1970). *A theory of the consumption function*. New Delhi: Oxford & IBH.

Keyns, John Maynard. (1936). *The General Theory of Employment, Interest and Money*,
London: Macmillan.

Martin Bronfenbrenner, Werner Sichel, Wayland Gardner.(1987). *Macroeconomics*. National
Income And Fiscal Policy. Printed U.S.A.

Richard T. Froyen. (1996). *เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎีและนโยบาย*. แปลโดย มัลลิกา บุญนาค.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.

Rudiger Dornbusch, Stanley Fischer, Richard Startz. (2004). *Macroeconomics*. Chapter13.
Consumtion and Saving . Printed Singapore. McGraw-Hill.

Yamane,T. (1973). *Statistic; An Introduction Analysis*. 3nd en New York: Harper & Row.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรุงเทพมหานคร

.....

.....

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปประมวลผลเพื่อตอบคำถามในสารนิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จะเก็บข้อมูลเป็นความลับ ไม่กระทบต่อผู้ตอบใดๆ ทั้งสิ้น จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามครบทุกข้อตามความเห็นของท่านจักเป็นพระคุณยิ่ง

นางสาวธมกร กาญจน์ทวีดี

นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถามมี 3 วิธี คือ 1. เขียนคำตอบลงในช่องว่าง 2. เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง และ 3. เขียนหมายเลขลงในช่อง หน้าข้อความซึ่งตรงกับข้อมูลของท่าน โปรดตอบตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่เป็นคำตอบและกรอกข้อความในช่องว่าง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพ

โสด

สมรส

หย่าร้าง

อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. การศึกษาสูงสุด

มัธยมต้น

มัธยมปลาย/ปวช.

อนุปริญญา/ปวส.

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

การศึกษานานาชาติ ปรอดระบุ.....

5. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานตำแหน่งใด

พนักงานราชการ ระดับ.....

ลูกจ้างประจำ ระดับ.....

ข้าราชการ ระดับ.....

6. อายุงานของท่าน.....ปี

7. จำนวนผู้อยู่ในความอุปการะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สามี/ภรรยาที่ไม่มีรายได้	บิดา มารดาของท่าน..... คน
บุตรที่ไม่มีรายได้..... คน	บิดา มารดาของคู่สมรส..... คน
ญาติพี่น้องของท่าน..... คน	ญาติพี่น้องของคู่สมรส..... คน
ไม่มี	

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลรายได้ ข้อมูลรายจ่าย ข้อมูลหนี้สิน

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่เป็นคำตอบและกรอกข้อความในช่องว่าง

รายได้รวมต่อเดือน หมายถึง รายได้รวมที่ได้รับที่อยู่ในรูปตัวเงิน ได้แก่ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มพิเศษ ค่าเบี้ยประชุม ค่าล่วงเวลา เงินโบนัส เงินปันผล และรายได้อื่นๆ ที่ได้รับในแต่ละเดือน

ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ค่าที่อยู่อาศัย ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าพาหนะ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจในแต่ละเดือน

2.1 รายได้ต่อเดือนของท่าน

- ☐ เงินเดือนประจำ เดือนละ.....บาท
- ☐ เงินประจำตำแหน่ง เดือนละ.....บาท
- ☐ เงินเพิ่มพิเศษ ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าเบี้ยประชุม ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าล่วงเวลา ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ เงินโบนัส ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ เงินปันผล ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ รายได้อื่นๆ (โปรดระบุ).....เดือนละ.....บาท

2.2 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของท่าน

- ☐ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าที่อยู่อาศัย ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าเดินทาง ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่ารักษาพยาบาล ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าพาหนะ ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและพักผ่อน ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (โปรดระบุ).....ประมาณเดือนละ.....บาท

2.3 แหล่งกู้ยืมเงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ สถาบันการเงิน จำนวน.....บาท
- ☐ นายทุนเงินกู้ จำนวน.....บาท
- ☐ สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน.....บาท
- ☐ สวัสดิการที่ทำงาน จำนวน.....บาท
- ☐ บริษัทที่ขายสินค้าเงินผ่อน เช่น อีออน อีซีบาย ฯลฯ จำนวน.....บาท
- ☐ บัตรเครดิต จำนวน.....บาท
- ☐ ญาติ พี่น้อง เพื่อน จำนวน.....บาท
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....จำนวน.....บาท

2.4 สาเหตุของการเป็นหนี้สิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ค่าใช้จ่ายในเรื่องที่อยู่อาศัย
- ☐ ค่าซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ
- ☐ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา
- ☐ การลงทุนในธุรกิจของครอบครัว
- ☐ ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน (เช่น ซื้อหุ้น/หลักทรัพย์/ประกันชีวิต)
- ☐ ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่างๆ
(เช่น ค่าเครื่องใช้สอยในครัวเรือน ค่าซื้ออาหารและเครื่องดื่ม ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ เป็นต้น)
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลพฤติกรรมการออม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่เป็นคำตอบและกรอกข้อความในช่องว่าง และเขียนหมายเลขลงในช่อง หน้าข้อความซึ่งตรงกับข้อมูลของท่าน

3.1 ปัจจุบันท่านมีเงินออมหรือไม่

- ☐ มี ประมาณเดือนละ.....บาท ☐ ไม่มี

3.2 ท่านออมเงินโดยรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ฝากธนาคารพาณิชย์ ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ฝากเงินและซื้อหุ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ประมาณปีละ.....บาท
- ☐ ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ประมาณปีละ.....บาท
- ☐ ลงทุนในสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน ทองคำ อัญมณี มูลค่า ณ ปัจจุบัน ประมาณปีละ.....บาท
- ☐ ให้คนอื่นกู้ยืมเงิน ประมาณเดือนละ.....บาท
- ☐ กรรณกรรมประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ มีทุนประกัน..... บาท
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... ประมาณเดือนละ.....บาท

3.3 วัตถุประสงค์ในการออมของท่านคือ (ใส่เลข 1-3 ลงในช่อง ☐ โดยเรียงลำดับความสำคัญ)

- ☐ รับดอกเบี้ย
- ☐ เก็บไว้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน
- ☐ เก็บไว้ยามชรา
- ☐ เก็บไว้เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น
- ☐ เก็บไว้เพื่อการศึกษา
- ☐ เก็บไว้เพื่อซื้อสินทรัพย์อื่น
- ☐ เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้เงิน
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.4 ปัจจัยใดที่ทำให้ท่านออมเงินเพิ่มขึ้น

- ☐ มีรายได้เพิ่มขึ้น
- ☐ การศึกษาของบุตร
- ☐ อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับสินทรัพย์ และหนี้สิน

4.1 สินทรัพย์ทางการเงิน ณ ปัจจุบัน

- ☐ เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน.....บาท
- ☐ หุ้นสหกรณ์ มูลค่า.....บาท
- ☐ หุ้นในตลาดหลักทรัพย์ มูลค่า.....บาท
- ☐ พันธบัตร มูลค่า.....บาท
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... มูลค่า.....บาท

4.2 สินทรัพย์อื่น ๆ

- ☐ บ้าน / ดิเกแถว / ห้องชุด มูลค่า.....บาท
- ☐ ที่ดิน มูลค่า.....บาท
- ☐ ยานพาหนะ มูลค่า.....บาท
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... มูลค่า.....บาท

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวธมกร กาญจน์ทวี
วันเดือนปีเกิด	12 มกราคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	บริหารธุรกิจ
	จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2555	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
	จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

